

-- AKT 397072 -- BILAG 1 -- [Vs Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler (Sagsnr. 2021 - 3)] --

Til: Maria Schultz (masz@sim.dk)
Fra: Marianne Abildtrup (mab@advokatsamfundet.dk)
Titel: Vs: Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler (Sagsnr.: 2021 - 3)
Sendt: 01-03-2021 18:01
Bilag: Bilag 4 Høringsbrev.pdf; 150221 Udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler.pdf;

Tak for henvendelsen.

Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET
RETSSIKKERHED · UAFHÆNGIGHED · INTEGRITET

Marianne Abildtrup
Direktionssekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 79
mab@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Til:
Cc: Maria Schultz (masz@sim.dk), Elsebeth Jensen (eje@sim.dk)
Fra: Lovekspeditionen (publikationer@sim.dk)
Titel: Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler
Sendt: 15-02-2021 12:52

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

-
J.nr. 2020-10563

Dato 15.02.2021

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter

Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Med venlig hilsen
Lars Simonsen

Social-og ældreministeriet
Holmens kanal 22
1060 København K

København, den 26. februar 2021

Vedr.: Høringsvar om udkast til lov om velfærdsaftaler

Alzheimerforeningen takker for muligheden for at afgive høringsvar om udkast til lov om velfærdsaftaler.

Regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Frie Grønne og Alternativet har indgået en aftale om velfærdsaftaler på ældreområdet. Ifølge aftalen skal borgerne bl.a. opleve bedre omsorg og pleje ved, at fagligt kompetente medarbejdere får mere frie rammer til at udfolde deres faglige kompetencer i praksis.

Alzheimerforeningen er enig med aftaleparterne om, at der er brug bedre omsorg og pleje og især mere faglighed. Det kan derfor undre, at hverken bedre omsorg, pleje eller faglighed omtales i lovudkastets formålsparagraffer eller i bemærkningerne til disse. Alzheimerforeningen skal derfor foreslå

- **at bedre behandling, omsorg og pleje til den enkelte borger samt bedre faglige kompetencer blandt alle medarbejdere og ledere skrives ind i selve lovens formålsparagraf.**

Det fremgår endvidere af både den politiske aftale og af lovforslagets formål, at borgerne skal opleve, at kvaliteten af velfærden løftes. Alzheimerforeningen skal i den forbindelse understrege, at den korteste vej til bedre kvalitet i behandling, pleje og omsorg for demenspatienter - uanset deres alder - er øget demensfaglighed i hverdagen helt derinde, hvor medarbejderne møder den enkelte demenspatient og dennes familie.

Faglighed på demensområdet handler bl.a. om forståelse for, hvordan en demenssygdom påvirker den enkelte og dennes familie, herunder praktisk viden om hvordan demenssygdommen vanskeliggør den daglige behandling, pleje og omsorg. Faglighed handler således især om, hvordan den konkrete behandling, pleje og omsorg skal tilrettelægges således, at der tages hensyn til demenspatientens mentale funktionsnedsættelse.

Eksempelvis handler det om forståelsen for vigtigheden af at føre omhyggelig dokumentation bl.a. for væskeindtag og vægt hos personer, der har vanskeligt ved selv at spise og drikke. Dehydrering og urinvejsinfektion er således ifølge Sundhedsstyrelsen hyppigt forekommende og ofte årsagen til de mange forebyggelige indlæggelser af demenspatienter fra plejehjem, ligesom sundhedsruende underernæring desværre hører til de almindeligt forekomne problemstillinger hos demenspatienter, der bor på plejehjem. Det er derfor ikke nok at "overlade" ansvaret for at få tilstrækkeligt med væske og føde til demenspatienten selv, men om på en systematisk måde at dokumentere hvor stort føde- og væskeindtag, der har været, således at medarbejderne fx ved vagtskifte, kan orientere sig om behov for yderligere tiltag for at sikre nødvendigt indtag af væske og føde.

Det er derfor bekymrende, hvis lovforslagets konkrete udmøntning i de tre kommuner, der er indgået aftale om ældreområdet på, betyder, at der slægges på den faglighed, der bygger på omhyggelig og nøjagtig dokumentation af behandlingens, plejens eller omsorgens omfang, indhold og kvalitet. Dette er især vigtigt i forbindelse med overdragelse af ansvaret for behandling, pleje og omsorg for den enkelte demenspatient – der fx pga. nedsat funktionsevne ikke selv kan videregive vigtig information - til andre medarbejdere fx i forbindelse med vagtskifte.

At dette ikke er ”grebet ud af den blå luft” vidner Viborgs borgmesters udtalelse til Berlingske Tidende den 30. november 2020, hvori han i forbindelse med velfærdsaftalerne er citeret for bl.a. at spørge: *”Hvorfor er det vigtigt at registrere BMI (body mass index, red.) for en dement borger, eller hvad han eller hun får at spise?”*

Alzheimerforeningen skal derfor foreslå

- **at det i §§ 10 og 14 præciseres, at bestemmelserne ikke omfatter den lovpåkrævede og nødvendige journalføring af behandling, pleje og omsorg til den enkelte borger.**

Har ministeriet spørgsmål eller kommentarer til ovenstående står vi naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Nis Peter Nissen
Direktør
Alzheimerforeningen

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Hørings svar over forslag til lov om velfærdsaftaler (SÆM sagsnr. 2020-10563)

Social- og Ældreministeriet har den 15. februar 2021 bedt om Ankestyrelsens bemærkninger til udkast til lov om velfærdsaftaler.

For så vidt angår daginstitutionsområdet bemærker Ankestyrelsen, at der i lovforslagets § 7, stk. 2, også bør henvises til dagtilbudslovens § 78a, da der i forslaget § 7, stk. 2, er henvist til, at dagtilbudslovens § 81, stk. 1, 1. pkt., ikke kan fraviges, og da § 81, stk. 1, 1. pkt., indeholder en henvisning til reglerne i § 78a.

For så vidt angår ældreområdet har Ankestyrelsen noteret sig formuleringen af klagebestemmelsen i § 15 i lovudkastet, hvoraf det fremgår, at både afgørelser efter § 11, stk. 1, og afgørelser truffet efter regler udstedt af kommunen i medfør af § 11, stk. 2, vil kunne påklages til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har endvidere noteret sig, at det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede § 15, at udformningen af bestemmelsen skal sikre, at kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages, uanset at kommunalbestyrelsen endnu ikke måtte have udstedt nærmere regler efter den foreslåede § 11, stk. 2. Det fremgår også, at det ikke vil være muligt at sikre samme sagsbehandling i ankeinstansen som i dag, da kommunerne sættes fri fra at levere konkrete ydelser efter servicelovens nuværende bestemmelser og krav om eksempelvis kvalitetsstandarderne, og at det dermed vil være vanskeligere for Ankestyrelsen at ændre afgørelser, hvorfor det i praksis må forventes, at Ankestyrelsen vil benytte sig af muligheden for at hjemvise i stedet.

3. marts 2021

J.nr. 21-7403

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen har forstået den foreslåede § 11, stk. 1 og 2, sådan, at hvis en kommune (endnu) ikke har fået fastsat regler i overensstemmelse med § 11, stk. 2, vil kommunen alene være bundet af kriteriet i § 11, stk. 1, om, at kommunen skal tilbyde borgeren den hjælp, borgeren har behov for.

Det er Ankestyrelsens umiddelbare vurdering, at det i disse situationer vil føre til, at kommunens afgørelse oftest vil skulle stadfæstes – og ikke hjemvises –, fordi Ankestyrelsen som altovervejende udgangspunkt ikke vil kunne tilsidesætte en kommunes vurdering af, at borgeren har fået den hjælp, borgeren har behov for. Det vurderes således, at der umiddelbart vil blive tale om en anderledes – og indskrænket – prøvelse af kommunernes afgørelser i forhold til, hvad der gælder i dag, og at prøvelsens intensitet i øvrigt i praksis vil afhænge af klarheden af de regler, som der i de enkelte kommuner udstedes i henhold til § 11, stk. 2.

I de specielle bemærkninger til § 11 fremgår det dog, at "det vil være en betingelse for at kunne fravige ovenstående bestemmelser, at der fastsættes nye regler, jf. den foreslåede § 11, stk. 2, i medfør af hvilke kommunen vil kunne træffe afgørelse." Ankestyrelsen vil opfordre til, at det tydeliggøres, hvori betingelsen består. Ankestyrelsen henviser til, at det – som ovenfor nævnt – fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede § 15, at klagebestemmelsens udformning skal sikre, at kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages, selv om en kommune endnu ikke måtte fastsat regler efter den foreslåede § 11, stk. 2.

Ankestyrelsen vil også opfordre til, at det tydeliggøres, hvad de lokalt fastsatte regler kan gå ud på. I pkt. 3.5.2. i de almindelige bemærkninger fremgår det fx, at "det er vigtigt, at kommunerne ikke blot erstatter fravegne regler med nye lokale regler, så ældreplejen ikke opnår den ønskede frihed. Der er dog behov for at fastsætte regler om hjælpens art og udførelse af hensyn til borgerens retssikkerhed, jf. forslagets § 11, stk. 2". I de specielle bemærkninger til § 15 fremgår det bl.a., at det ikke vil være muligt at sikre samme sagsbehandling i ankeinstansen som i dag, "da kommunerne sættes fri fra at levere konkrete ydelser efter servicelovens nuværende bestemmelser og krav om eksempelvis kvalitetsstandarderne". Ankestyrelsen bemærker, at hvis der lokalt fastsættes regler, vil Ankestyrelsen kunne prøve, om kommunen overholder de lokalt fastsatte regler.

Ankestyrelsen bemærker hertil, at de friere rammer for kommunerne bl.a. også vil indebære, at Ankestyrelsen ikke vil have samme

muligheder som i dag for at fastlægge og udmelde fortolkningsbidrag til anvendelsen af reglerne f.eks. ved offentliggørelse af principmeddelelser.

Ankestyrelsen bemærker derudover, at det fremgår af beskrivelsen i både de almindelige bemærkninger og i de specielle bemærkninger til § 15, at der kan klages over en afgørelse (realiteten) og over den måde, hvorpå en sag er behandlet (formaliteten). Styrelsen skal i den forbindelse foreslå, at det, for så vidt angår prøvelse af realiteten, præciseres, at Ankestyrelsen foretager en retlig prøvelse og derfor prøver, om grundlaget for den skønsmæssige vurdering er korrekt, fx om kommunen har respekteret de almindelige forvaltningsretlige principper for lovlig forvaltning, og om der er sket fejl i sagsbehandlingen, men ikke prøver selve skønnet.

Ankestyrelsen bemærker i forlængelse heraf, at det fremgår af pkt. 3.5.1.9. i de almindelige bemærkninger, at der kan klages over formaliteten i forbindelse med en afgørelse, selv om realiteten ikke påklages. Ankestyrelsen vil opfordre til, at dette afsnit præciseres i overensstemmelse med det, der fremgår af de specielle bemærkninger til § 15, hvor det fremgår, at når der er truffet en afgørelse om realiteten i sagen, kan der klages over manglende eller mangelfuld sagsbehandling i forbindelse med afgørelsen.

Styrelsen tager forbehold for lovforslagets ressourcemæssige betydning for styrelsens tilsyn. Fravær af klageadgang og det friere skøn for kommunerne vil have betydning for, hvornår der kan være anledning til at rejse en tilsynssag.

Derudover vil vi gøre opmærksom på, at det ikke fremgår af forslaget, at der er taget stilling til betydningen for adgangen til mellemkommunal refusion efter retssikkerhedslovens § 9 c.

Ankestyrelsen bemærker også, at styrelsens prøvelse af de afgørelser, som kommunerne træffer efter regler udstedt i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, vil kunne indebære en betydelig opgave for Ankestyrelsen. Det gælder både i forhold til at fortolke reglernes indhold og ressourcemæssigt, da Ankestyrelsen har forstået det sådan, at reglerne kan variere inden for den enkelte kommune og fra kommune til kommune.

Ankestyrelsen finder endvidere, at beskrivelsen af gældende ret om hjemmehjælp er mangelfuld, idet det bl.a. ikke fremgår, at mulighederne for madordning og praktisk hjælp til madlavning er sideordnede, og at kommunen i de enkelte sager konkret skal tage stilling til borgerens behov. Der henvises til Ankestyrelsens praksis i principmeddelelser 3-19 og 11-19.

Ankestyrelsen har noteret sig, at det fremgår, at der i og efter forsøgsperiodens ophør vil blive gennemført en evaluering af erfaringerne med velfærdsaftaler. Ankestyrelsen indgår gerne i denne evaluering.

Venlig hilsen

Pernille Fejfer

Maria Schultz
Social- og Ældreministeriet

Dato: 03-03-2021
Deres ref.:
Vor ref.: ORG-2020-01215
Sagsbehandler: Christina Elling Skarving

Høringssvar til lovforslag til lov om velfærdsaftaler

BUPL takker for muligheden for at afgive høringssvar. De syv frihedsforsøg er en vigtig mulighed for at nytænke måden hvorpå vi fagligt leder, driver og udvikler vores velfærdsinstitutioner efter mange år med styring præget af new public management-tankegang.

Derfor er det også positivt at lovforslaget så tydeligt fastslår lovens intentioner om, at sikre større tillid og nærhed samt mindske unødvendigt bureaukrati og styring ved at give medarbejdere og ledere øget frihed og handlerum til at udvikle kvaliteten i velfærden til gavn for borgerne.

BUPL har en række konkrete bemærkninger til de dele af lovforslaget, der vedrører hhv. dagtilbudsområdet og skoleområdet. Afslutningsvist har vi samlet vores tværgående kommentarer, som er gældende for begge områder.

Bemærkninger til den del af lovforslaget, der vedrører dagtilbudsområdet

1. Manglende reference til den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse § 8, stk. 8 som fortsat afsæt for det pædagogiske arbejde

Af den politiske aftale om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet af 9. december 2020 fremgår det at:

*"I evalueringen [af frihedsforsøgene, red.] vil der bl.a. skulle ses på, om kommunerne har fra-veget reglerne om den pædagogiske læreplan og i givet fald, **hvordan der alternativt er arbejdet med det pædagogiske grundlag og det brede børnesyn, der er bred konsensus om på dagtilbudsområdet.**"*

BUPL antager at passussen fremhævet med fed betyder, at aftalepartierne er enige om, at det fortsat er læreplanens pædagogiske grundlag og brede læringsforståelse jf. dagtilbudslovens § 8 stk. 8, der skal være gældende, selvom dagtilbuddene i øvrigt frisættes fra form- og indholdskrav i dagtilbudslovens § 8 om den pædagogiske læreplan.

Derfor undrer det BUPL at passussen fremhævet med fed ikke kan genfindes i lovforslaget. I BUPL's optik er det afgørende at fastholde det pædagogiske grundlag og den brede læringsforståelse som afsættet for det pædagogiske arbejde. Ikke mindst set i lyset af, at det er en vigtig forudsætning for at dagtilbuddene kan indfri dagtilbudslovens formålsparagraf § 7, som lovforslaget ikke giver frihed fra. BUPL vil derfor kraftigt anbefale, at det kommer til at fremgå

tydeligt af loven, at det fortsat er det pædagogiske grundlag og den brede læringsforståelse jf. dagtilbudslovens § 8, stk. 8, der er gældende.

2. Bestemmelser om ansvarsfordeling mellem ledelse og bestyrelse bør fastholdes

BUPL finder det bekymrende at dagtilbudslovens § 6 om lederens kompetence ift. den pædagogiske og administrative ledelse ikke er omfattet af de regler, der er undtaget fra frihedsforsøgene. På daginstitutionsområdet er faglig ledelse af det pædagogiske arbejde en kompleks og vigtig opgave, der har direkte indflydelse på den kvalitet, børn og forældre oplever. Det indebærer bl.a. ledelse af både medarbejdere, af det tværprofessionelle samarbejde og af samarbejdet med forældrene, og at man som leder er i stand til at indfri de politiske forventninger, der stilles til daginstitutionerne. Det kræver faglig ledelse tæt på praksis i samspil med det pædagogiske personale.

Behovet for faglig ledelse tæt på praksis må forventes i særlig grad at gøre sig gældende i en periode, hvor der gøres forsøg med tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde uden for de vante rammer. Corona-krisen har endvidere understreget behovet for en effektiv og stærk faglig ledelse, der formår at skabe retning og tryghed for både medarbejdere, børn og forældre. Dertil kommer at den administrative ledelse også indebærer det budgetmæssige ansvar for institutionens daglige drift – Et ansvar, som BUPL vil være dybt betænkelig ved bliver uddelegeret uden at man sikrer, at de nødvendige kompetencer følger med.

BUPL ser derfor ingen saglige grunde til at eksperimentere med dagtilbudslovens bestemmelse om, at ansvaret for dagligt pædagogisk arbejde og drift utvetydigt er henlagt til lederen. BUPL vil derfor kraftigt anbefale at dagtilbudslovens §6 omfattes af de regler, der ikke gives frihed fra.

3. Regler for puljekriterier i forbindelse med statslige puljemidler bør tydeliggøres

Det fremgår ikke af lovforslaget i hvilket omfang der gives – eller ikke gives – frihed fra kriterier i forbindelse med tildeling af statslige puljemidler. Herunder midler til sociale normeringer eller minimumsnormeringer i daginstitutionerne. I forbindelse med indgåelsen af den politiske aftale om velfærdsaftalerne blev det imidlertid fra politisk side tydeligt tilkendegivet, at frihedsforsøgene ikke indebærer frisættelse fra puljekriterier, herunder ift. indfasning af minimumsnormeringer. Dette bør fremgå tydeligt af lovforslaget.

Bemærkninger til den del af lovforslaget, der vedrører folkeskole og SFO

BUPL vil indledningsvist bemærke tilfredshed med at lovgivningens krav i forhold til friplads og søskendetilskud i SFO fortsat skal efterleves. Ligeledes at der stilles krav om, at undervisningen på de omfattede skoler fortsat skal være vederlagsfri. Det er endvidere særdeles positivt at forsøgskommunerne kan genindføre muligheden for at forældrene på baggrund af en fagprofessionel vurdering fra daginstitutionen kan træffe beslutning om udsat skolestart.

BUPL så gerne at dette blev indført i alle kommuner.

1. Frihed i forhold til fag og emner – mulighed for en anderledes skole for børnene

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne, at forsøgene vil give vide muligheder for at *de enkelte fag og emner kan indgå i tværfaglige undervisningsforløb, projektorienteret undervisning m.v.*

Det imødeser BUPL med stor forventning bliver omsat i forsøgene. Der er brug for at gøre op med de mange skift og klassiske 45 minutters undervisning og i stedet have flere tematiserede og projektorienterede forløb, for at understøtte børn og unges motivation. BUPL håber at frihedsgraderne vil blive omsat med visionen om en varieret skoledag, hvor der er fokus på en legende tilgang.

2. Ledelse er afgørende for forsøget

Det fremgår af forslaget, at kommunalbestyrelsen vil kunne fravige reglerne om, at der ved hver skole ansættes en skoleleder og vil kunne tilrettelægge skolens ledelse på nye måder. BUPL mener imidlertid, at ledelse er en afgørende faktor i forsøgene. BUPL vil derfor anbefale, at frihedsgraderne genovervejes – og at der som minimum fastlægges et krav om faglig ledelse.

Ledelseskommisionen satte tilbage i 2018 fokus på nødvendigheden af faglig ledelse i den offentlige sektor. Konklusionen var, at det er vigtigt, at fx folkeskolens medarbejdere - både pædagoger og lærere - ledes professionsfagligt. Det vil være i tråd med Ledelseskommisionens anbefalinger, hvis skolen bliver ledet af en leder med en professionsfaglig uddannelse svarende til medarbejdernes. For at kunne få det optimale ud af de professionsfaglige medarbejdere, må skolen nøje overveje sammensætningen af skolens samlede ledelse.

3. Forårs-SFO inden skolestart

Der fremgår intet i lovforslagets bemærkninger om forårs-SFO. (betegnelsen for at de fleste kommuner overflytter børn fra børnehave til en fuldtids-SFO fx pr. 1. maj forud for, at børnene starter i børnehaveklassen i august).

BUPL forventer, at perioden i foråret, hvor mange børn overflyttes fra daginstitution til SFO inden skolestart er omfattet af forsøgene. Det er afgørende hvis forsøgene skal kunne arbejde med kvaliteten i overgangen mellem daginstitution og skole.

Det foreslås, at kommunerne kan fravige § 40 stk. 4. Det er ikke uddybet i bemærkningerne, men af denne paragraf i folkeskoleloven fremgår det, at skolefritidsordningen i forhold til børn inden børnehaveklassens begyndelse skal arbejde enten med de kompetenceområder, der arbejdes med i børnehaveklassen eller med temaerne i den pædagogiske læreplan jf. § 8 i dagtilbudsloven.

BUPL vil foreslå, at det eksplicit fremgår af lovens bemærkninger, at det er det pædagogiske grundlags børnesyn og brede læringsforståelse, der skal være gældende selvom SFO inden skolestart frisættes fra kravene i § 40 stk 4.

4. Der bør fortsat være mål for det fritidspædagogiske arbejde i SFO

SFO'en er en afgørende del af de mindste børns dag i skolen. Det er derfor uforståeligt, at den er helt usynlig i lovforslaget. Det fremgår fx uden uddybende kommentarer, at de nuværende bekendtgørelseskrav om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for skolefritidsordninger vil kunne fraviges.

BUPL mener, at det bør præciseres, at det fortsat er hensigten, at der skal være særskilte mål og målsætninger for arbejdet i skolefritidsordningen, ligesom der fortsat skal være fokus på en fritidspædagogisk tilgang og på børnenes selvvalgte aktiviteter med henblik på at sikre børnenes medindflydelse på, hvad de skal foretage sig i skolefritidsordningen. Det

forhindrer ikke, at der i øvrigt kan arbejdes med samspil mellem temaerne eller projektforsøg på tværs af undervisning og SFO.

5. Pædagoger på tværs af undervisning og SFO

Allerede i dag arbejder pædagogerne i høj grad på tværs af undervisning og SFO. Men i lovforslaget glemmes pædagogerne og det pædagogiske personales opgaver i SFO, når der udelukkende henvises til '*det undervisende personale*'.

Det gælder fx i sætningen side 179: *Hensigten med forsøget er bl.a. at afprøve, hvordan opgaveløsning kan tilrettelægges og opleves lokalt af skoleledere, det undervisende personale, elever, forældre og skolebestyrelsen.*

BUPL vil konkret foreslå at sætningen i stedet lyder: *Hensigten med forsøget er bl.a. at afprøve, hvordan opgaveløsning kan tilrettelægges og opleves lokalt af skoleledere, lærere, pædagoger og øvrigt personale, elever, forældre og skolebestyrelsen.*

Det er vigtigt for pædagoger, der både arbejder i undervisning og med fritidspædagogik i SFO, at de fremgår tydeligt i formuleringerne om hensigten med forsøgene. Det er endvidere ikke sagligt at udelade en central personalegruppe i skole og SFO fra lovens bemærkninger.

Tværgående bemærkninger for både dagtilbudsområdet og skoleområdet

1. Undtagelser fra mulige yderligere frihedsgrader fra gældende lovgivning

BUPL bakker op om, at lovforslaget åbner for at der kan gives yderligere frihed fra gældende lovgivning såfremt kommunerne ønsker det. Der kan være spændende muligheder i fx at se på Servicelovens bestemmelser ift. tidlig indsats og rammerne for det tværprofessionelle samarbejde. BUPL noterer samtidig at det forudsætter politisk opbakning hertil fra aftalepartierne.

Det skal dog bemærkes at særlige forhold bør gøre sig gældende for arbejdsmiljølovgivningen, byggeloven og bygningsreglementet. Det er afgørende at frihedsforsøgene ikke får arbejdsmiljømæssige konsekvenser. Et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø er forudsætning for pædagogisk arbejde af høj kvalitet. Samtidig bør visse grundlæggende rettigheder omkring børnenes fysiske rammer i både dagtilbud, skole og SFO være sikret under frihedsforsøgene.

På samme vis er det afgørende, at det præciseres, at den kommunale styrelseslovs konteringsregler, herunder også ændringer i forsøgsperioden, heller ikke kan fraviges f.eks. bl.a. kontering af udgifter på hhv. undervisnings- og SFO-del. BUPL så gerne at det blev indskærpet, at der bør være særlig opmærksomhed på en korrekt kontering af pædagogernes resourceforbrug i henholdsvis skole og SFO i forsøgsperioden. Det er af betydning, når forsøgene skal evalueres. Frihedsgraderne vil kunne betyde store forskelle fra skole til skole – derfor er det vigtigt at det bliver tydeligt hvilke personaleresourcer, der er forbrugt i SFO – og hvilke i skolen.

BUPL vil i forlængelse af ovenstående foreslå, at det i afsnit 2 om lovforslagets baggrund tilføjes, at arbejdsmiljølovgivning, byggeloven, bygningsreglementet og den kommunale styrelseslovs konteringsregler ikke er blandt de regler, der kan gives yderligere frihed fra (markering med fed):

*"Der vil således i perioden for velfærdsaftalerne kunne være behov for at etablere yderligere hjemler for at give kommunerne yderligere frihed fra gældende lovgivning, hvis der politisk er opbakning til sådanne konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader, og disse ikke kan imødekommes inden for gældende lovgivning, herunder forsøgsbestemmelser. **Eventuel yderligere frihed fra gældende lovgivning omfatter ikke arbejdsmiljølovgivning, byggeloven og bygningsreglementet. Ligeledes kan den kommunale styrelseslov, herunder regler for opdeling af lønudgifter mellem SFO og undervisning, heller ikke fraviges"***

2. Manglende tydelighed omkring lovforslagets konsekvenser for § 24a om samdrevede institutioner i folkeskoleloven

Jf. folkeskolelovens § 24a kan kommunalbestyrelsen efter indstilling fra bestyrelserne i hhv. dagtilbud og skole beslutte, at et dagtilbud og skole skal have fælles bestyrelse og ledelse. BUPL gør opmærksom på at lovforslaget ikke forholder sig til hvilke konsekvenser loven vil få for daginstitutioner og skoler, der er del af en samdrevede institution med en skole og daginstitution samt evt. fritidstilbud.

Essensen bag §24a er at folkeskole og daginstitution, bortset fra ledelse og bestyrelse, fuldt ud drives efter bestemmelserne i hhv. Dagtilbudsloven og Folkeskoleloven. Daginstitutionen i samdrift arbejder f.eks. fuldt ud med dagtilbudslovens bestemmelser om pædagogisk læreplan.

I § 24a er bl.a. indsat "beskyttelsesregler" for de respektive forældrevalgte fra daginstitutionen og skolen under samdrift. Bestemmelser, der sikrer at høring og beslutninger - f.eks. om den pædagogiske læreplan - alene træffes af de forældrevalgte fra daginstitutionen. Det vil ikke være sagligt at frisætte institutionerne fra disse beskyttende regler.

Folkeskolelovens §24a udgør i forvejen en undtagelse fra hovedreglerne om ledelse og bestyrelser i hhv. folkeskoleloven og dagtilbudsloven. BUPL gør opmærksom på, at evt. separate frihedsforsøg for bestyrelsesbestemmelser i dagtilbudsloven ikke umiddelbart kan overføres til §24a, på grund af den fælles bestyrelse.

BUPL foreslår at ovennævnte forhold tydeliggøres i loven.

3. Lovforslaget mangler muligheden for at sikre øget overførselsadgang mellem årene uden sanktioner

Det fremgår af den politiske principaftale om velfærdsaftaler mellem regeringen og borgmestrene, at der så vidt muligt skal arbejdes med flerårige budgetter i de kommunale velfærdsaftaler med de omfattede skoler og daginstitutioner.

Dette forudsætter blandt andet en udvidet overførselsadgang. Men for kommunerne kan en udvidet overførselsovergang for forsøgsinstitutionerne enten betyde sanktioner som følge af budgetloven eller at kommunen er nødt til at reducere budgettet i et enkelt år på andre velfærdsområder.

BUPL mener, at hensigten om at forsøgene så vidt muligt skal arbejde med flerårige budgetter bør følges ad med en dispensation fra budgetlovens serviceramme for forsøgskommunerne, så merforbrug i forsøgsinstitutionerne i et enkelt forsøgs-år ikke risikerer at betyde, at kommunen pådrager sig en regnskabssanktion fra staten.

4. Kommunernes mulighed for at gøre forskel i frihedsgrader mellem skoler eller daginstitutioner i samme kommune

Det fremgår, at kommunerne med forsøgene får ret til at gøre forskel på skoler og dagtilbud i fht hvilke af lovens regler, der kan fraviges på den enkelte skole/institution. Fx i følgende tekststykke på side 180: *Dette indebærer, at kommunalbestyrelsen f.eks. vil kunne bestemme, at nogle folkeskoler i kommunen vil være omfattet af alle folkeskolelovens regler og regler fastsat i medfør heraf, mens andre folkeskoler helt eller delvist vil kunne fravige reglerne.*

BUPL mener, at dette bør følges af et krav om begrundelse fra kommunen, hvis nogle skoler (eller daginstitutioner) får frihed til at fravige en bestemmelse, mens andre ikke gør.

5. Lovforslagets forhold til aftaler mellem arbejdsmarkedets parter bør tydeliggøres

Lovforslaget kan ikke i sig selv ophæve eller justere på indgåede overenskomster og lokalaftaler mellem arbejdsmarkedets parter. Det bør derfor fremgå tydeligt af loven, at eksisterende overenskomster og lokalaftaler skal respekteres uden undtagelse i den lokale tilrettelæggelse af frihedsforsøgene. Eventuelle fravigelser vil skulle aftales mellem parterne.

Med venlig hilsen

BUPL og Lederforeningen i BUPL

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

(Sendt pr. mail til Maria Schultz via masz@sm.dk)

2. marts 2021

Børne- og Kulturchefforeningens høringssvar vedrørende udkast til lov om velfærdsaftaler

Børne – og Kulturchefforeningen (BKF) har ved mail fra Social- og Ældreministeriet af den 15. februar 2021 modtaget udkast til ovenstående lov om velfærdsaftaler med høringsfrist den 3. marts 2021.

BKF takker for muligheden for at afgive høringssvar.

BKF har behandlet udkastet til lov om velfærdsaftaler, for så vidt angår dagtilbuds- og skoleområdet og har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Det følger af lovforslagets bemærkninger, at formålet med lovforslaget er at etablere hjemmel til, at syv udvalgte kommuner¹ på baggrund af velfærdsaftaler mellem regeringen og den enkelte kommune i en nærmere angivet periode, kan fravige lovgivning inden for dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet. Dette med henblik på at kommunen, tilbud, ledere og medarbejdere i højere grad har mulighed for at gentænke tilrettelæggelsen af indsatserne og med udgangspunkt i lokale ønsker og behov samt medarbejdernes faglighed, at skabe de bedst mulige tilbud og øge kvaliteten og nærværet i velfærden til gavn for borgeren.

BKF støtter en intention om gennem tillid, faglighed og øget lokalt handlerum at sikre større nærhed og kvalitet i velfærden i den offentlige sektor, herunder på dagtilbuds- og skoleområdet.

I forlængelse heraf ser BKF positivt på, at medarbejdere og ledere i fire udvalgte kommuner med lovforslaget fritages fra hovedparten af den statslige og kommunale regulering på dagtilbuds- og folkeskoleområdet i de kommende tre år. Herunder imødeser BKF, at forsøgene kan medvirke til at løfte kvaliteten af velfærden og arbejdsglæden hos medarbejderne.

¹ Helsingør og Rebild Kommuner på dagtilbudsområdet, Esbjerg og Holbæk Kommuner på folkeskoleområdet og Langeland, Middelfart og Viborg Kommuner på ældreområdet.

BKF er dog af den opfattelse, at det er for snævert et fokus og begrænsende, hvis kommunerne, dagtilbuddene og skolerne kun fritages for henholdsvis dagtilbudsloven og folkeskoleloven, idet dagtilbuds- og skoleområdet naturligvis er underlagt langt mere lovgivning end henholdsvis dagtilbudsloven og folkeskoleloven. Dagtilbudsområdet reguleres bl.a. også af folkeskoleloven, arbejdsmiljøloven, databeskyttelsesloven mv. Ligesom skoleområdet også reguleres af serviceloven, dagtilbudsloven, arbejdsmiljøloven, databeskyttelsesloven mv.

Af lovforslaget og høringsbrevet fremgår det, at der vil blive givet mulighed for, at de udvalgte kommuner med visse begrænsninger kan træffe beslutning om, i hvilket omfang den omfattede lovgivning ikke skal gælde for kommunen eller de tilbud i kommunen, som kommunalbestyrelsen udpeger. Videre følger det, at i det omfang de udvalgte kommuner ikke træffer beslutning herom, finder den lovgivning, der er gældende for landets øvrige kommuner inden for de tre velfærdsområder, fortsat anvendelse. De udvalgte kommuner skal på forhånd oplyse, hvad de ønsker at frisættes fra.

Det opleves af BKF som overordnet at være paradoksalt og i modstrid med intentionen i regeringens udspil om velfærdsreform og velfærdsaftaler, at skulle indgå aftale om frisættelse, når fokus er på at fjerne al national lovgivning, og kommunen på samme måde fjerner kommunale regler og retningslinjer med henblik på mest mulig frisættelse. Ydermere giver det ikke mening, når målet er, at medarbejdere, ledere og borgere skal fritages mest muligt fra statslig og kommunal regulering med henblik på, at velfærden kan udvikles, og et større lokalt handlerum skabes.

BKF forstår, at velfærdsaftaler bygger på en tro på, at samfundet får velfærd af højere kvalitet med lokale løsninger tæt på borgerne. At det politiske niveau i højere grad skal bruge kræfterne på at sætte retning for velfærden og derfra overlade opgaven til de dygtige offentlige medarbejdere og ledere til at skabe tydelige resultater i den velfærd, borgerne modtager.

Således ønsker BKF stor frihed til kommunerne i forsøget, men også at forsøget ikke står i vejen for generelt at give mere frihed til skoler og institutioner på landsplan.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at der efter forsøgsperiodens ophør vil blive gennemført en evaluering af erfaringerne fra de syv kommuner, der indgås velfærdsaftaler med, herunder en evaluering af hvilke konsekvenser den omfattende frisættelse har haft for kvaliteten af indsatserne inden for de enkelte velfærdsområder, samt hvilke erfaringer der kan tjene som inspiration for andre kommuner.

BKF ønsker i forbindelse med en evaluering, at de gode erfaringer med frisættelsen, hvor indsatserne har bidraget til øget kvalitet inden for dagtilbuds- og skoleområdet, naturligvis skal inspirere kommunerne, deres ledere og medarbejdere bredt og bringes i anvendelse, hvor det giver mening.

Dette så flest mulige kommuner får mest mulig frihed til at løse opgaverne på børne- og undervisningsområdet uden for mange benspænd i dagligdagen.

Med venlig hilsen

På vegne af Børne- og Kulturchefforeningen

Henning Bach Christensen
Formand

Merete Villsen
Formand for Dagtilbudsnetværket

Gorm Bagger Andersen
Formand for Skolenetværket

Social - og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: Maria Schultz
masz@sm.dk

1. marts 2021

Høringssvar vedr. udkast til lov om velfærdsaftaler

S2021-000218
D2021-039315

Danmarks Lærerforening fremsender hermed høringssvar til høring over udkast til lov om velfærdsaftaler.

Danmarks Lærerforening bakker op om regeringens ønske om at gennemføre frikommuneforsøg på folkeskoleområdet. Med de rette forudsætninger kan forsøgene i Holbæk og Esbjerg resultere i værdifuld inspiration til skoleudvikling i resten af landet.

Foreningen hilser velkomment, at det overordnede formål med frisættelsen, som det er beskrevet i lovforslaget, skal være at styrke kvaliteten ved at give skoleledere og lærere mulighed for at tilrettelægge skoledagen og undervisningen i overensstemmelse med de lokale ønsker og behov. Det er en vigtig forudsætning, at kvalitetsudviklingen sker med udgangspunkt i lærernes og ledernes samarbejde, kompetencer og professionelle dømmekraft. Gennem inddragelse af den lærerfaglige viden i lærerkollegierne, skabes der bedre muligheder for, at hver enkelt elev løftes fagligt og får øget sin trivsel.

I lovforslaget på side 10 beskrives det, at der efter forsøgsperiodens ophør bliver gennemført en evaluering. Det hedder at der vil være fokus på sammenhængen mellem frisættelsen og kvaliteten af indsatserne, samt hvilke erfaringer der kan tjene som inspiration for andre kommuner.

Foreningen finder, at der fra starten af forsøgene bør indtænkes et evalueringsdesign og et program for følgeforskning, gerne med afsæt i de eksisterende skoleforskningsmiljøer. Det er vigtigt, at der fra begyndelsen indtænkes en kvalificeret plan for, hvordan de gode og evt. dårlige erfaringer opsamles og behandles. Det vil øge sandsynligheden for at skabe resultater til glæde for kommuner og folkeskoler over hele landet. Foreningen bidrager gerne til en kvalificering af form og indhold i en sådan evaluering.

Foreningen skal afslutningsvis understrege, at vores fælles folkeskole har en overordnet, almendannende opgave, som det er formuleret i folkeskolelovens formålsparagraf. Det gør folkeskolen til en samfundsberende institution, og er en grundlæggende kvalitet som frikommuneforsøgene bør respektere.

Med venlig hilsen

Jan Bauditz

København d. 3. marts 2021

Til

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendt som e-mail til masz@sm.dk med følgende angivelse i emnefeltet "Høring – udkast til lov om velfærdsaftaler. Danmarks Private Skoler".

Vedr. Høring vedr. udkast til lov om velfærdsaftaler

I høringsbrev af 15. februar 2021 anmoder Social- og Ældreministeriet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Foreningen anerkender målet med loven, der bl.a. understøtter den lokale skoles bestemmelsesret. Som forening for frie og private skoler finder vi denne ret essentiel. Vi finder "frihedseksperimentet", der skal foregå i visse kommuner frem til 2024, yderst interessant, ikke mindst fordi kommunerne på mange områder får udvidede frihedsgrader i forhold til de gældende regler for frie og private skoler, der er underlagt mange af de samme krav som folkeskolerne.

Foreningen anholder visse bemærkninger i lovforslaget, der direkte henviser til, at den frihed folkeskolerne i frikommunerne får, svarer til den som de frie og private grundskoler allerede har. Her vil foreningen fremhæve forståelsen af det centrale begreb "stå mål med-kravet":

I lovudkastet, i forbindelse med folkeskolerne i frikommunernes ret til at give en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, henvises der til, at dette krav også gælder for frie grundskoler, hvilket er korrekt jf. grundlovens §76.

I forståelsen af stå mål med kravet, henvises der i bemærkningerne til Børne- og Undervisningsministeriets vejledning nr. 145 af 23. juli 2001 om undervisningspligtens opfyldelse i friskoler og private grundskoler og tilsynet hermed. Der henvises til, at der her gives et vejledende bud på, hvad der ligger i, at undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Selv om denne vejledning på flere områder fortsat er gældende, er den på de fleste områder forældet i forhold til de lovændringer, der har været på området siden, herunder ift. stå mål med-kravet og i forhold til tilsyn. Således er der naturligvis ikke i vejledningen fra 2001 taget hensyn til lovændringen i Lov om friskoler og private grundskoler (LOFP) i 2005, der bl.a. indebærer strengere krav til relationen mellem den frie grundskoles målformuleringer og folkeskolens.

En fri grundskoles undervisning i børnehaveklassen til 9. klasse¹ skal stå mål med den, der gives i folkeskolen (§ 1, stk. 2 i LOFP). En fri grundskole skal leve op til en række målkrav for undervisningen og leve op til en række krav til beskrivelsen af skolens mål og planer for undervisningen (§1a, 1b og 1.c i LOFP). Det har siden 2005 været den frie grundskoles ansvar, at skolens udfærdigede mål og planer for undervisningen

¹ En fri grundskole kan tilbyde undervisning på 10. klassetrin. Hvis skolen betegner undervisningen på 10. klassetrin som "10. klasse", skal undervisningen leve op til kravene til undervisningen i 10. klasse jf. folkeskoleloven på en række basale områder. Den frie grundskole er ikke forpligtet til at tilbyde 10. klasse. Den kan tilbyde undervisning under betegnelsen "10. klassetrin", som har et helt andet indhold end 10. klasse i folkeskolen.

lever op til, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og ligeledes at der er overensstemmelse mellem skolens undervisningsmål og planer og skolens faktiske praksis². Det er vigtigt at understrege, at den frie grundskole i udstrakt grad selv kan beslutte, hvordan den vil organisere sin undervisning frem mod målopfyldelsen, men en fri grundskole skal f.eks. kunne redegøre for, at den står mål med folkeskolens obligatoriske fag og folkeskolens obligatoriske emner.

Børne- og Undervisningsministeriet lavede en vejledning om udarbejdelse af del- og slutmål samt undervisningsplaner for friskoler og private grundskoler i 2005. Den er også i forhold til visse begreber forældet, men giver trods alt et nyere billede af "stå mål med-kravet" og relationen til folkeskolens undervisning end vejledningen af 2001.

Foreningen står til rådighed for uddybning af forståelsen af rammer og vilkår for frie grundskoler.

Vi uddyber gerne vores høringsvar.

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler

grundskoler & gymnasier

Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

² Vejledning om udarbejdelse af del- og slutmål samt undervisningsplaner for friskoler og private grundskoler 2005.

Til: Hovedpostkassen (sm@sm.dk)
Cc: Maria Schultz (masz@sim.dk), Elsebeth Jensen (eje@sim.dk)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (da@da.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler
Sendt: 17-02-2021 09:31

Kære Lars Simonsen

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 15. februar 2021 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Lovekspeditionen <publikationer@sim.dk>
Sendt: 15. februar 2021 12:53
Cc: Maria Schultz <masz@sim.dk>; Elsebeth Jensen <eje@sim.dk>
Emne: Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2020-10563

Dato 15.02.2021

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter

Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Med venlig hilsen
Lars Simonsen

Sundheds og Ældreministeriet
Att: Maria Schulz

Sendt elektronisk til: masz@sm.dk

Den 3. marts 2021

Svar på høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive bemærkninger til høring over lov om velfærdsaftaler. Dansk Erhverv finder det grundlæggende sympatisk, at man forsøger at fjerne regler og bureaukrati for på den måde at sikre en bedre og mere effektiv velfærd. Dansk Erhverv mener imidlertid, at slutresultatet af lovforslaget risikerer at blive, at frisætningen af kommunerne sker på bekostning af helt grundlæggende rettigheder for den enkelte borger.

Dette gælder i særdeleshed på ældreområdet, hvor Dansk Erhverv har følgende specifikke bemærkninger:

Vedr. borgerens ret til at vælge frit

Af de oplyste regler er det særligt følgende regler, der sikrer borgernes eget valg. Det gør de af følgende grunde:

- *Reglerne om frit valg af leverandører, herunder fritvalgsbeviser, jf. servicelovens §§ 91-92 og bekendtgørelse om frit valg af hjemmehjælp og fritvalgsbevis efter servicelovens § 91 og om kvalitetskrav til leverandører af hjemmehjælp efter servicelovens § 83.*

Serviceovens §§ 91-92 sikrer borgernes eget valg i forhold til leverandør af personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) og madservice, jf. servicelovens § 83. Hvis der gives de nævnte kommuner mulighed for at fravige disse bestemmelser, vil det give kommunerne mulighed for at afskaffe borgernes eget valg på området.

- *Reglerne om personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) og madservice jf. servicelovens § 83.*

Borgerens ret til personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) og madservice følger af servicelovens § 83. Hvis der gives de nævnte kommuner mulighed for at fravige bestemmelsen, vil kommunerne kunne stoppe leveringen af hjemmehjælp mv., hvilket dog forekommer usandsynligt, idet de nævnte ydelser må betegnes som helt centrale plejeydelser for et større antal beboere i de nævnte kommuner.

Fravigelsen af § 83 kan dog tænkes anvendt til at sammensætte hjemmehjælpsydelserne på en anden måde end forudsat efter de gældende regler. Det er vanskeligt at vurdere, hvordan

dette kan påvirke borgernes eget valg af plejeverandør, men det kan ikke udelukkes, at det kan få betydning for borgerens eget valg.

- *Reglerne om at tilbyde mulighed for, at borgerne **selv kan udpege en hjælper**, jf. servicelovens § 94.*

Servicelovens § 94 giver borgeren ret til selv at udpege en person til at udføre opgaver i forbindelse med personlig og praktisk hjælp mv., jf. § servicelovens 83. Ved fravigelse af denne bestemmelse kan borgernes ret til selv at udpege denne person afskaffes.

- *Reglerne om at tilbyde mulighed for, at borgeren kan **"bytte ydelser"** dvs. vælge en anden hjælp end den, som borgeren er visiteret til jf. servicelovens § 94 a.*

Det følger af servicelovens § 94 a, at borgeren – inden for visse rammer – kan vælge en helt eller delvis anden hjælp end den, som borgeren er bevilliget af kommunen. Ved fravigelse af denne bestemmelse begrænses borgernes muligheder for selv at tilpasse de ydelser, som borgerne ønsker at modtage fra en offentlig eller privat leverandør.

Dansk Erhverv mener, at lovforslaget med disse undtagelser går for langt i forsøget på at frisætte kommunerne. Reglerne om frit valg er ikke i Dansk Erhvervs optik fravigelige og unødigt bureaukrati, men derimod en garanti for en grundlæggende rettighed til at træffe egne valg om helt grundlæggende forhold i borgerens hverdag.

På den baggrund vurderes lovforslaget i sin nuværende form at være et alt for vidtgående indgreb i borgerens ret til vælge frit og dermed få indflydelse på indhold og tilrettelæggelse af hjælpen. Der er i lovforslaget ingen sikringer af borgerens rettigheder og det er problematisk.

Det bør derfor fremgå tydeligt, at såfremt kommunen vælger at afvige fra reglerne må dette ikke ske på bekostning af borgerens medbestemmelse og ret til at træffe egne valg. Derudover bør det præciseres, at fravigelsen af reglerne ikke må lede til en forværring af borgerens valgmuligheder fsva. leverandører af hjælp. Derfor bør bestemmelsen om at kommunerne fritages fra Servicelovens §92, stk. 1 helt udelades af lovforslaget.

I tillæg hertil bør det i lovforslaget pålægges alle frikommunerne at nedsætte et §17 stk 4 udvalg med involvering af repræsentanter for borgere, pårørende og ikke-offentlige leverandører så udviklingen af ældreområdet sker i tæt dialog med dem der berøres af lovforslaget.

Vedr. friplejeboliger

Fsva. muligheden for at fravige reglerne om friplejeboliger (**lov om friplejeboliger**) §8 stk. 1 og 2, § 32 og § 33 i lov om friplejeboliger og regler fastsat i medfør heraf betyder dette, at kommunerne kan ændre på vilkår, som friplejeverandørerne opererer på, og dermed potentielt forværre disse vilkår.

Dansk Erhverv vurderer, at fravigelsen af de nævnte bestemmelser i friplejeboligloven kan anvendes til at forværre de vilkår, som både nuværende og kommende friplejeboligleverandører samarbejder med det offentlige under. Det kan føre til, at det gøres urentabelt for de private leverandører at levere friplejeboligydelser, hvilket kan skade borgerens muligheder for at benytte deres ret til eget valg af friplejebolig.

Det er uacceptabelt, at det overlades til kommunen at fastsætte individuelle afregninger. Der er i loven ingen sikkerhed for, at der med lovændringen ikke vil ske systematisk underbetaling af friplejehjem. Der bør derfor sikres adgang til en hurtigt arbejdende og uafhængig klageadgang vedr.

ændringerne i taksterne, f.eks. i regi af Konkurrence og Forbrugerstyrelsen. Sker dette ikke bør bestemmelsen bortfalde.

Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, står Dansk Erhverv selvsagt til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Troels Yde Toftdahl

Velfærdspolitisk chef

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 25. februar 2021
Vedrørende sagsnr.: 2020 – 10563

Hørings svar over udkast til lov om velfærdsaftaler

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) takker for invitationen til at afgive høringssvar. Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier har følgende bemærkninger til ovenstående høring.

DEG henleder opmærksomheden på, at optagelse på en ungdomsuddannelse på nuværende tidspunkt er baseret på uddannelsesparathedsvurderingen. Eleverne skal til en optagelsesprøve, såfremt de ikke har en uddannelsesparathedsvurdering og lever op til gældende adgangskrav. Hvis man på baggrund af denne lovgivning fraviger uddannelsesparathedsvurderingen, må det være en forudsætning, at lovgivningen vedr. optag på ungdomsuddannelserne tilpasses de særlige rammer.

Desuden har vi følgende kommentar til nedenstående passage, som fremgår af forslaget side 3. Som vi forstår det, lægges det ud til kommunerne at uddannelsesparathedsvurdere eleverne, men hvordan det konkret skal organiseres ift. optag på ungdomsuddannelse, synes uklart.

Det fremgår af § 9, stk. 3, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen efter godkendelse af børne- og undervisningsministeren vil kunne foretage en vurdering af, hvorvidt eleverne har forudsætninger for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, som træder i stedet for vurdering af uddannelsesparathed efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år.

DEG kan være en smule bekymret for, om ungdomsuddannelserne kan risikere at komme i klemme, hvis man fraviger for meget fra det gængse regelsæt, jf. ovenstående bemærkning.

Endelig henleder vi opmærksomheden på sammenhængen til uddannelsesparathedsvurderingen under "optagelse.dk" og herunder til de respektive tilhørende tekniske IT-systemer, således at ingen stilles ringere vedr. optagelse på en ønskeuddannelse, eller ikke kan optages pga. formalitetsfejl, bare fordi eleven tilfældigvis kommer fra en "forsøgskommune".

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Thomas K. Ankersen
Chefkonsulent

Notat

Danske Fysioterapeuter

Social- og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Dato:
02-03-21

Udarbejdet af:
ALL

Høringssvar vedr. udkast til lov om velfærdsaftaler

Danske Fysioterapeuter takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til lov om velfærdsaftaler.

Overordnet set bifalder Danske Fysioterapeuter formålet med loven, nemlig at udvikle velfærden og skabe større handlerum for medarbejdere og ledere for at øge kvaliteten og nærværet i velfærden til gavn for borgeren. Danske Fysioterapeuter ser således muligheder i at satse endnu mere på genoptræning, vedligeholdende træning og rehabilitering, da det vil kunne give mere selvhjulpne ældre og samtidig aflaste det plejepersonale, der er mangel på flere steder.

I det følgende fokuseres på bestemmelserne vedr. ældreområdet.

Rette hænder til rette opgaver

Med lovforslaget får de udvalgte kommuner i praksis stor frihed til at tilrettelægge indsatsen på ældreområdet. For at kunne indfri formålet med velfærdsaftalerne, nemlig at øge kvaliteten på ældreområdet, er det vigtigt at bruge personalets kompetencer på den rigtige måde.

Det er velkendt, at der nu og i fremtiden kommer til at mangle plejepersonale i kommunerne. Samtidig er der ikke mangel på fysioterapeuter, men det må ikke betyde, at man eksempelvis bruger for søget til at sætte fysioterapeuter til at løse rene plejeopgaver. Plejeopgaver løses således bedst af kompetent plejepersonale.

I stedet kan der tænkes endnu mere i en rehabiliterende tilgang på ældreområdet. Altså at hjælpe de ældre til så vidt muligt selv at kunne løse hverdagsopgaver. Det kræver blandt andet at den ældre hjælpes med at vedligeholde bevægelighed, kondition, balanceevne samt muskel- og knoglestyrke, samt at der trænes i almindelig daglig livsførelse (ADL). Her er fysioterapeuters kompetencer helt oplagte at sætte i spil, og det vil i øvrigt kunne betyde en aflastning af plejepersonalet, idet nogle ældre vil kunne blive mere selvhjulpne. Det er således helt centralt, at der bliver tænkt i løsninger, hvor personalets kompetencer udnyttes bedst muligt.

Dokumentationskrav

Når der tales om at sætte medarbejdere i det offentlige fri, er der tit fokus på dokumentationskrav. Danske Fysioterapeuter støtter op om at fjerne unødigt dokumentation men bemærker samtidig, at autoriserede sundhedspersoner med afsæt i autorisationsloven har særlige forpligtigelser ift. dokumentation. Det er vigtigt med en opmærksomhed herpå.

I den forbindelse bemærker Danske Fysioterapeuter med tilfredshed at det i § 14, stk. 2, foreslås at man ikke kan fravige regler i sundhedslovgivningen til skade for patientsikkerheden og patientens retsstilling, og at det i bemærkningerne til lovforslaget fremgår: *"der (kan) således ikke gives dispensation fra de bestemmelser inden for sundhedslovgivningen, der sikrer patientrettighederne. Det betyder, at der f.eks. ikke kan gives dispensation i forhold til førelse af patientjournaler..."*

Danske Fysioterapeuter beder ministeriet bekræfte, at en borger i en af de udvalgte kommuner, der modtager en genoptræningsplan efter sygehusindlæggelse, også vil modtage genoptræning.

Inddragelse af fagligheden

Helt generelt bemærkes det, at hvis formålet med velfærdsaftalerne skal kunne indfries, skal faggrupperne på ældreområdet involveres tæt i beslutningerne. Det må først og fremmest være det faglige perspektiv, der skal fylde, hvis formålet er en bedre ældrepleje

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at hvis kommunalbestyrelsen beslutter, at eksempelvis genoptræning ikke skal leveres efter §86, vil kommunen stadig være forpligtet til at sørge for, at borgerne får dækket deres behov på anden vis.

Danske Fysioterapeuter bemærker i den forbindelse, at det er helt centralt, at fagligheden - herunder de kommunalt ansatte fysioterapeuter – inddrages meget tæt i, hvordan man konkret sikrer netop dette.

Danske Fysioterapeuter anser det derfor som vigtigt, at kommunerne reelt benytter sig af det, når det af §5 fremgår, at: *"Kommunalbestyrelsen **kan** overlade til kommunens udvalg og administration, herunder kommunens tilbud, at træffe beslutninger efter kapitel 4-6."*

Det skal således bemærkes at kommunerne med ordlyden ikke forpligtiges til at overlade beslutninger til kommunens tilbud og medarbejdere, selvom det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at *"det vurderes at være bedst stemmende med formålet bag velfærdsaftalerne, at kommunalbestyrelsen kan give mulighed for, at beslutninger efter kapitel 4-6 kan træffes så tæt på borgeren som muligt."*

Det politiske niveau skal sætte retning, men opgaven med at sikre den enkelte borger en god velfærd, skal overlades til de fagligt kompetente medarbejdere og ledere lokalt, som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Klagemuligheder

Vigtigheden af ovenstående understreges af, at klagemulighederne med lovforslaget reelt forringes.

Således fremgår det, at det ikke vil være muligt at sikre samme sagsbehandling i ankeinstansen. Ankeinstansen vil ikke kunne efterprøve, hvilke ydelser målgruppen har krav på, da kommunerne får et friere skøn, og den retlige prøvelse vil formentlig være begrænset. Det vil derfor være vanskeligt at ændre en kommunal afgørelse.

Det er altså vigtigt, at man bedst muligt sikrer, at borgeren reelt tilbydes den hjælp, de har behov ift. eksempelvis genoptræning, såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at §86 i serviceloven ikke skal gælde. Her vil det være helt centralt, at det er fagligheden, der ligger til grund for en beslutning om, hvilket tilbud borgeren har behov for.

Danske Fysioterapeuter står naturligvis til rådighed for yderligere.

Med venlig hilsen

Tina Lambrecht

Formand

26. FEBRUAR 2021

Hørings svar til forslag til lov om velfærdsaftaler

Indledningsvist takker Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Skoleidræt og DGI for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til lov om velfærdsaftaler.

Som udgangspunkt er DIF, Dansk Skoleidræt og DGI positive overfor intentionen om at begrænse mængden af regler og krav til kommunes varetagelse af velfærdsydelse med henblik på at øge kvaliteten og nærværet i velfærden til gavn for borgerne. DIF, Dansk Skoleidræt og DGI anerkender vigtigheden af den lokale tilrettelæggelse af opgaveløsningen og ser dette som en styrke. Den seneste VIVE-evaluering af de tidligere frikommuneforsøg viser også positive resultater for borgerne.

I DIF, Dansk Skoleidræt og DGI er vi dog stærkt bekymrede for udsigten til, at frikommunerne på folkeskoleområdet med lovforslaget kan fravige:

- 1) folkeskolelovens §15 om at undervisningstiden skal tilrettelægges, så eleverne får motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen, og
- 2) § 3 stk. 4 om åben skole-samarbejde med det lokale idræts- og foreningsliv.

Det er i skolen, at vi som samfund har mulighed for at bevæge alle børn. Både de børn, der elsker idræt og er aktive i fritiden i den lokale idrætsforening, og de børn der gemmer sig, når der står idræt på skemaet, og som af fysiske/motoriske, sociale eller kulturelle årsager ikke føler sig trygge ved at bruge deres krop til fysisk aktivitet. Det er dermed i skolen, at vi kan så kimen til en livslang glæde ved at være fysisk aktiv og også påvirke gruppen af inaktive børn.

Mange skoler har endnu ikke implementeret bevægelse i undervisningen som en naturlig del af skoledagen, og med en drastisk forringet fysisk og mental sundhed blandt børn og unge som følge af covid-19 pandemien og frafald i foreningsdeltagelsen bør bevægelse i skolen og åben skole ikke kunne nedprioriteres. Tværtimod skal det fastholdes og styrkes.

DIF, Dansk Skoleidræt og DGI mener derfor, at man i forslaget bør tilføje hhv. folkeskolelovens § 15 og § 3 stk. 4 til lov om velfærdsaftalers § 9 stk. 2 som paragraffer kommunalbestyrelsen i frikommunerne på folkeskoleområdet ikke kan fravige.

Begrundelser for dette er uddybet nedenfor.

Børn og unges fysiske og mentale helbred er forværret under covid-19

Forskning på effekterne af covid-19 pandemien og nedlukningen viser, at børn og unges fysiske og mentale helbred er markant forværret. Derfor mener DIF, Dansk Skoleidræt og DGI, at vi netop nu skal gøre ekstra meget for at motivere børn og unge til at være fysisk aktive i fællesskaber i og udenfor skoletiden.

Under covid-19 pandemien, hvor eleverne i høj grad har modtaget online- eller nødundervisning, har mange elever oplevet, at idræt og bevægelseslektioner er blevet nedprioriteret. Undersøgelser viser, at hver tredje elev ikke har haft idræt og/eller andre bevægelseslektioner i relation til skolen i corona-tiden.

Nye tal fra Syddansk Universitet viser, at de 6-16-årige i gennemsnit kun er fysisk aktive i 32,6 minutter om dagen, og hele 88 procent af de adspurgte lever ikke op til anbefalingerne om 60 minutters daglig fysisk aktivitet under nedlukningen. Herunder er stort set alle de 6-16-årige mindre fysisk aktive end før nedlukningen, og de fleste er også mindre fysisk aktive end under første nedlukning i foråret 2020.

Inaktiviteten har desuden stor betydning for børn og unges fysiske sundhed. Undersøgelser fra SDU viser, at skoleelevernes kropsvægt, blodtryk og hvilepuls er steget markant. I en 8. klasse har eleverne taget 7,6 kg på i gennemsnit, og deres fedtprocent er stedet med knap 7 procent. Alt sammen tegn på forringet fysisk sundhedⁱ.

Også trivslen er styrtdykket blandt børn og unge under covid-19 pandemien. Undersøgelser viser, at hver 10. unge mellem 16 og 24 år nu ofte eller altid føler sig ensom, og at 18 procent af 7. og 9. klasses elever føler sig ensommeⁱⁱ. 6 ud af 10 børn angiver desuden, at de føler sig bekymrede under corona-krisenⁱⁱⁱ.

Bevægelse i skolen fremmer sundhed og trivsel

Der er efterhånden stærk evidens for, at bevægelse i skolen virker både sundheds- og trivselsfremmende. Det viser forskning fra bl.a. Syddansk Universitet^{iv} og slutevalueringen af folkeskolereformen gennemført af VIVE^v. Det er derfor essentielt, at man med lov om velfærdsaftaler rammesætter, at skolerne prioriterer bevægelsen yderligere under og efter covid-19-pandemien i stedet for at fritage skoler i udvalgte kommuner fra bevægelse i skolen.

Vigtigheden af fælles politisk mål

Vi ved fra implementeringsforskningen, at betydningen af fælles politiske mål er stor. Og politisk prioritering på både nationalt og kommunalt niveau har vist sig at være afgørende for, at skoler og skolernes medarbejdere fastholder interessen og opbakning til bevægelsesindsatsen^{vi}. Derfor frygter vi i DIF, Dansk Skoleidræt og DGI, at signalet om at tillade, at frikommunerne fraviger kravet om 45 min gennemsnit daglig bevægelse, vil påvirke implementeringen i frikommunerne, men også i landets øvrige 96 kommuner negativt.

Samarbejde mellem skoler og foreningsliv skal få børn og unge tilbage i fællesskaberne

Under covid-19 nedlukningen har idræts- og foreningslivet også været lukket ned. 8 ud af 10 af de 6-16-årige har ikke deltaget i hverken fysisk eller online foreningsrelateret fysisk aktivitet under nedlukningen, og mange børn og unge har derfor helt mistet forbindelsen til foreningslivet under nedlukningen. I DIF, Dansk Skoleidræt og DGI er vi bekymrede for, at en stor del af de børn og unge ikke kommer tilbage til foreningslivet, når det igen åbner uden restriktioner. Vi taber således mange børn og unge, som netop på bagkant af nedlukningen mere end nogensinde har brug for fysisk aktivitet og fællesskaber.

I DIF, Dansk Skoleidræt og DGI er vi derfor ligeledes bekymrede for, at frikommunerne på folkeskoleområdet kan fravige folkeskolelovens § 3 stk. 4 om den åbne skoles samarbejde med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv¹. Den åbne skole og samarbejderne med det lokale idræts- og foreningsliv er med til at skabe kendskab og interesse for det lokale foreningsliv, og mange børn og unge får i forbindelse

¹ § 3 stk. 4: Skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller

med åben skole fornyet motivation til at blive en del af foreningslivet og prøve en ny idrætsgren af. Vi har brug for den motivation for at få vores børn og unge tilbage til de forpligtende fællesskaber, og vi mener derfor ikke, at det er tiden til at undtage kommuner fra folkeskolelovens krav om åben skole.

Vi står naturligvis til rådighed for spørgsmål og uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Niels Nygaard

Formand i DIF

Charlotte Bach Thomassen

Formand i DGI

Bjørn Friis Neerfeldt

Generalsekretær i Dansk Skoleidræt

ⁱ <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2021-02-19-skoleelever-tog-knap-8-kilo-paa-under-nedlukning-vi-risikerer-at-de-blive-syge>

ⁱⁱ Partnerskabet om udsatte børn og unge under covid-19, 2020. Ingen børn og unge skal stå uden for fællesskaber : https://redbarnet.dk/media/6674/en-somhedsstrategi-okt-2020_partnerskabet-om-udsatte-boern-og-unge-under-covid-19.pdf

ⁱⁱⁱ Børns Vilkår, 2020: <https://bornsvilkar.dk/nyheder/6-ud-af-10-unge-foeler-sig-bekymrede-under-coronakrisen/>

^{iv} Bevægelse i skolen, SDU, 2020: https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/job_idraet_og_biomekanik/nyt_job/ny+undersogelse+gi-ver+unikt+indblik+i+boern+og+unges+bevaegelse+i+loebet+af+skoledagen

^v Den længere og mere varierede skoledag, VIVE, 2020: [file:///C:/Users/LBI/Downloads/200117-Den-laengere-og-mere-varierede-skoledag-En-ana-lyse-af-reformens-elementer%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/LBI/Downloads/200117-Den-laengere-og-mere-varierede-skoledag-En-ana-lyse-af-reformens-elementer%20(2).pdf)

^{vi} FIIBL 2018: https://issuu.com/fiibl/docs/146107_sdu_move_magasin_nr_7_2018_2

kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner.

Social- og Indenrigsministeriet
Att.: Maria Schultz
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt d.d. på mail til masz@sm.dk

Høringsvar til udkast til lov om velfærdsaftaler

DI har 15. februar 2021 modtaget høring til udkast til lov om velfærdsaftaler. Lovforslaget har til formål at etablere hjemmel til, at syv udvalgte kommuner frem til den 30. juni 2024 kan fravige lovgivning inden for dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet.

Med lovforslaget frisættes de udvalgte kommuner, tilbud, ledere og medarbejdere fra dele af lovgivningen inden for dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet med henblik på at gentænke tilrettelæggelsen af indsatserne og med udgangspunkt i lokale ønsker og behov samt medarbejdernes faglighed at skabe de bedst mulige tilbud til gavn for kommunens borgere.

DI støtter generelt indsatsen for at modernisere den offentlige sektor, herunder frikommuneforsøg og andre regelforenklings- og afbureaukratiseringstiltag, der har til formål at sikre en mere effektiv offentlig sektor. DI vil dog generelt fraråde, at disse tiltag benyttes til at udvide den offentlige sektors muligheder for at drive erhvervsvirksomhed på velfungerende private markeder i konkurrence med og på bekostning af private virksomheder.

DI er enig i, at borgerne får den højeste kvalitet i velfærden, når den udvikles i et samspil mellem leverandør og borger i en retning, hvor vi tager mest muligt hensyn til individuelle behov og præferencer. DI er ligeledes enig i, at et politisk niveau bør sætte retningen for kvaliteten af velfærden, men overlade selve opgaven til de dygtige medarbejdere og ledere, så de kan skabe tydelige resultater i den velfærd, borgerne modtager.

DI bakker derfor grundlæggende op om, at de kommunale velfærdsleverandører befries fra administration og bureaukrati. DI er dog uforstående over for, at fritagelsen af de kommunale leverandører for udvalgte regler, der vedrører proceskrav og organiseringen af opgavevaretagelse, kan ske på bekostning af centrale borgerrettigheder som det frie valg, og at de private leverandørers mulighed for at levere et alternativ til ældre borgere kan tilsidesættes i de kommuner, der omfattes af §2 stk. 3.

Grundlæggende begrænser det ikke kommunens handlefrihed til at fravige interne procesregler og procedureregler, at nogle borgere foretrækker et privat alternativ. Tværtimod har kommunerne som altdominerende velfærdsleverandør stadig rig

mulighed for at prøve nye løsninger i samspil med de borgere, der har valgt kommunen som leverandør. Det er derfor DI's klare anbefaling, at borgernes frie valg og ret til at vælge en privat leverandør gøres til en hegnspl på alle de omfattede velfærdsområder.

DI opfordrer desuden Folketinget til at understøtte, at de udvalgte kommuner overvejer, hvordan værdiskabende anvendelse af digitalisering og teknologi kan bidrage til at nytænke velfærdsopgaven og kvaliteten på de udvalgte områder. Eksempelvis kan digitale læringsværktøjer i folkeskolen løfte læringen for eleverne, når de bringes korrekt i anvendelse. Fjernundervisning kan øge variation og trivsel for særligt sårbare skolebørn. I ældreplejen kan teknologi både aflaste plejepersonalet – eksempelvis rengøringsopgaver og tunge løft – men der kan også tænkes i øget adgang til digitale platforme, der kan øge den ældres sociale og kulturelle oplevelser. Det samme gør sig som udgangspunkt gældende på daginstitutionsområdet. Kommunerne skal have de rette muligheder for at kunne afdække, hvilke teknologier og løsninger der bedst kan løfte velfærden og kvaliteten lokalt. I den forbindelse kan det overvejes at lade den nye OPS-enhed spille en rolle som katalysator og kompetencekilde til at bruge digitalisering og teknologi til udvikling af velfærden.

Konkrete bemærkninger – dagtilbud

I §8, stk. 1, 4. pkt. fremgår det, at tilbud drevet af private leverandører efter dagtilbudslovens §19, stk. 3-5, §21, stk. 3, og §78, kan anmode kommunalbestyrelsens om at blive helt eller delvist fritaget for dagtilbudslovens bestemmelser i afsnit I, II, II A, V og VI dog jf. §8, stk. 2.

DI kvitterer for, at private leverandører efter eget ønske får mulighed for også at fravige bestemmelserne i §8. Dermed bliver det også muligt at få afdækket, om der er generel regulering, der hæmmer kvaliteten i både de kommunale og private tilbud.

DI er desuden tilfreds med, at private børnehaver og vuggestuer som følge af *dette* lovforslag kan fortsætte, og at det fortsat vil være muligt at etablere nye private tilbud, samt at forældrene fortsat vil være berettigede til et tilskud, hvis de vælger et tilbud i en anden kommune eller et privat alternativ.

I forlængelse heraf er DI meget kritisk overfor, at regeringen sammen med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet i forbindelse med aftale om minimumsnormeringer fra 5. december 2020 er enige om, at private daginstitutioner fremover alene kan oprettes som selvejende institutioner, samt at eksisterende private daginstitutioner enten skal omdannes til selvejende eller med lov tvinges til at være det. Baggrunden for dette voldsomme indgreb er en række enkeltsager inden for socialområdet på Social- og Indenrigsministeriets ressort.

De private daginstitutionsledere og -medarbejdere består hovedsageligt af pædagogiske ildsjæle, der sikrer børnefamilierne et alternativ til de kommunale tilbud. De private børnehaver og vuggestuer findes kun, fordi forældrene efterspørger eksempelvis en særlig pædagogik, fleksibilitet eller geografisk placering, som kommunerne ikke kan eller vil imødekomme. I DI har vi tillid til, at ejere og medarbejdere i private vuggestuer og børnehaver ønsker at skabe det bedst mulige tilbud til børnene. Vi har ligeledes tillid til, at forældrene vil fravælge de private

alternativer, hvis de oplever, at kvaliteten ikke er i orden, når de hver dag afleverer og henter deres børn.

De private daginstitutioner findes, fordi de skaber et andet tilbud til familiernes dagligdag og børnenes hverdag. Det er kun godt, at forældre får mulighed for at vælge noget til – og noget andet fra. Partierne bag aftalen reducerer mangfoldigheden i udbuddet af forskellige børnehaver og vuggestuer til Danmarks børnefamilier, og de reducerer familiernes valgmuligheder.

Konkrete bemærkninger – ældreområdet

Det fremgår af bemærkningerne, at formålet er at ”*styrke borgernes selvbestemmelse og styrke kvaliteten og fleksibiliteten i velfærden til gavn for kommunernes ældre og deres pårørende*”. Det fremgår endvidere, at formålet, at ”*der bliver mere plads til at imødekomme den enkelte ældres individuelle behov for hjælp*”.

DI har meget svært ved at se, at borgernes selvbestemmelse kan styrkes, hvis de fratages deres eksisterende rettigheder til selv at vælge den af de godkendte leverandører, som de vurderer, giver dem den bedste velfærd. Ligeledes har DI har svært ved at se, at den enkelte ældres individuelle behov bedre kan imødekommes i et system, hvor den ældre ikke har mulighed for at vælge et alternativ.

De ældres ret til selv at vælge til og fra har ikke kun værdi for den enkelte ældre. Nogle ældre fravalg af den kommunale leverandør bidrager til at øge kvaliteten hos netop den kommunale leverandør. Eksempelvis konstaterede Københavns Kommune i 2014, at stadig flere borgere fravalgte den kommunale hjemmepleje til fordel for de private alternativer. Samtidig viste en undersøgelse, at kun 41 pct. af de borgere, der fik praktisk hjælp fra den kommunale leverandør, var tilfredse med det antal af hjælpere, der kom i hjemmet, mens 76 pct. af borgerne med private leverandører var tilfredse. Undersøgelsen betød, at kommunen ændrede vagtplaner mv., så antallet af hjælpere i hjemmet blev reduceret – og så den kommunale leverandør kunne konkurrere med de private leverandører om borgernes tilfredshed.¹

I Viborg Kommune har mere end 600 ældre i dag valgt en privat leverandør, mens det i Middelfart Kommune er godt 400. Disse mere end 1.000 ældre risikerer at miste deres nuværende leverandør af hjemmehjælp, hvis kommunerne vælger at følge muligheden i lovforslaget og fratager de ældre deres selvbestemmelse og afskærer dem fra at benytte den leverandør af hjemmehjælp, som de aktivt har tilvalgt. Det vil skabe unødigt utryghed for både ældre og deres pårørende. Dertil kommer, at en række centrale bestemmelser vedrørende friplejehjem i lovforslaget skaber unødighed utryghed for ældre, der bor eller ønsker at komme på friplejehjem, og deres pårørende.

DI opfordrer Folketinget til at gøre borgernes frie valg og ret til at vælge en privat leverandør af hjemmehjælp og en plejebolig på et friplejehjem til en hegnspæl tilsvarende dagtilbudsområdet.

¹ Berlingske den 28. juli 2014: Ældre på striben vælger privat hjemmehjælp

Hvis Folketinget ønsker at sætte de enkelte kommunale plejehjem fri fra den stramme styring og mange procesregler – uden at fratage de ældre deres rettigheder – kunne lovforslaget indeholde en adgang for de kommunale plejehjem til at fungere som friplejehjem og på de vilkår, som friplejehjemmene opererer under.

Øvrige bemærkninger

DI bemærker, at lovforslaget ikke vurderes at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. DI vil dog påpege, at de private leverandører af hjemmehjælp samt de friplejehjem, der måtte blive afskåret fra at fortsætte, vil opleve alvorlige økonomiske konsekvenser.

Tilsvarende fremgår det af lovforslaget, at der vil være positive konsekvenser for borgerne. DI anerkender, at det er hensigten fra partierne bag, men påpeger, at der vil være tale om *negative* konsekvenser for borgernes selvbestemmelse, kvalitet i velfærden samt muligheden for at få individuelt tilpassede velfærdsydelser, hvis kommunerne får mulighed for at fratage borgerne deres nuværende ret til selv at vælge leverandør.

DI står naturligvis til rådighed, hvis dette høringssvar giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jakob Scharff
Branchedirektør

Til Social- og Ældreministeriet

Dansk
Sygeplejeråd

Den 2. marts 2021

Hørings svar vedr. høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til lov om velfærdsaftaler.

Dansk Sygeplejeråd har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Giv mulighed for fravigelse af autorisationsloven

Lovforslagets § 14 giver mulighed for at fravige bestemte pligter og rettigheder efter sundhedsloven.

Dansk Sygeplejeråd mener, at man tillige bør give mulighed for at fravige andre regler på sundhedsområdet, herunder særligt reglerne i autorisationsloven.

Det skyldes, at velfærdsaftalen efter Dansk Sygeplejeråds opfattelse er en oplagt mulighed for at give sygeplejerskerne et forbeholdt virksomhedsområde på et eller flere udvalgte områder på forsøgsbasis.

Det er vores forventning, at det vil kunne frigøre værdifulde sygeplejersketimer. Blandt andet fordi sygeplejersker i mange tilfælde vil kunne undgå at skulle kontakte patientens læge vedrørende forhold, som er grundlæggende og basal viden for en autoriseret sygeplejerske. Samtidig vil det på en række områder kunne give borgerne en hurtigere indsats og potentielt undgå sygdomsforværring og indlæggelse.

Denne mulighed eksisterer imidlertid ikke, hvis lovforslaget vedtages i sin nuværende form, fordi man alene giver hjemmel til fravigelse af sundhedsloven.

Bedre udnyttelse af muligheden for at lave retningslinjer til sygeplejersker for udlevering af håndkøbsmedicin

Dansk Sygeplejeråd håber, at mulighederne for at lave retningslinjer til sygeplejersker for udlevering af håndkøbsmedicin i højere grad vil blive udnyttet.

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Selvom alle kommuner allerede har denne mulighed indenfor de nuværende lovgivningsmæssige rammer, er der mange kommuner, som har undladt at have sådanne retningslinjer. Derfor oplever mange sygeplejersker, at de bruger unødigt tid på at kontakte praktiserende læge for at få godkendt udlevering af håndkøbsmedicin.

Brug erfaringerne til at øge sammenhæng for borgerne

Velfærdsaftalen giver mulighed for at afprøve og teste nye veje og muligheder for at løfte velfærden i kommunerne på de udvalgte områder. Det skaber mulighed for at styrke faglighed og kvalitet for borgerne, hvor man afprøver og tester forskellige potentialer og udviklingstiltag. Behovet for øget samspil på tværs af kommuner og regioner - for at styrke sammenhæng i forløb fx for multisyge borgere - vil forhåbentlig også være et område, der kan få opmærksomhed og løftes gennem denne aftale.

De erfaringer, som de involverede kommuner gør sig, bør løftes op i et videns- og læringsperspektiv med det formål at sprede de gode erfaringer til andre kommuner.

Dansk Sygeplejeråd forslår derfor, at det skrives ind i bekendtgørelsen, at forsøgene skal midtvejs- samt slutevalueres, og at man i den forbindelse involverer relevante forskere samt de faglige organisationer.

Det er desuden Dansk Sygeplejeråds forhåbning, at ministeriet bruger velfærdsaftalen til at gøre sig erfaringer med, hvordan adskillelsen mellem servicelov og sundhedslov mindskes og gøres mere håndterbar i praksis for kommunerne og medarbejdere. Borgere, der modtager ydelser fra både service og sundhedslov, har ikke en gennemsigtig vej i systemet fx ved klager eller lignende.

Økonomi

Til slut bemærker Dansk Sygeplejeråd, at der ikke følger økonomi med i aftalen. Dette kan udfordre og være en barriere for udviklingstiltag og omstillinger i kommunernes arbejde.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
formand

Social- og Ældreministeriet
Att.: masz@sm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

03. marts 202127-2021-
00191527483

Hørings svar over udkast til lov om velfærdsaftaler

Danske Handicaporganisationer (DH) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til udkastet til lov om velfærdsaftaler.

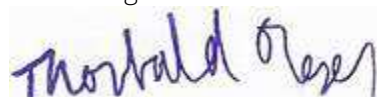
Nedenstående bemærkninger er alene til den del af velfærdsaftalen, der er målrettet ældreområdet.

Det fremgår af lovforslaget at en række paragraffer i serviceloven er undtaget fra forsøget, da hjælpen efter disse paragraffer primært gives til mennesker med handicap og psykisk lidelse. Det fremgår endvidere, at hvis man modtager hjælpen, sammen med typer af hjælp, der primært gives til mennesker med handicap og psykiske lidelser, er man ikke omfattet af velfærdsaftalen. Dette for at afgrænse velfærdsaftalen til at omfatte ældreområdet.

DH vil gøre opmærksom på, at der er mennesker med handicap mellem 18-65 år, der alene modtager hjemmehjælp efter § 83 og som derfor, som DH læser aftalen, ikke nødvendigvis er undtaget velfærdsaftalen. Derudover er det uklart for DH, hvordan modtagere af hjælpemidler efter servicelovens § 112, placerer sig. Der vil også være mennesker med handicap, der alene modtager hjælpemidler som deres kompenserende støtte. § 112 nævnes dog ikke under rækken af §§ fra serviceloven, som ellers nævnes som værende en del af hjælpen til mennesker med handicap og psykiske lidelser. Derudover er det også vanskeligt at vurdere, hvordan modtagere af genoptræning efter servicelovens § 86 placerer sig.

DH vil derfor kraftigt opfordre til, at de lokale handicapråd inddrages i ud-møntningen af velfærdsaftalen i de enkelte kommuner, så det sikres, at der ikke er mennesker med handicap, der får forringet deres muligheder og rettigheder.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

DANSKE
REGIONER

03-03-2021

EMN-2018-02725

1422521

Høringssvar til udkast til lov om velfærdsaftaler

Danske Regioner takker for muligheden for at give bemærkninger til udkast til lov om velfærdsaftaler. Danske Regioners høringssvar berører særligt den del, der omhandler velfærdsaftaler om ældreområdet.

Danske Regioner finder forslaget om velfærdsaftaler interessant. Vi støtter op om formålet med velfærdsaftalerne. Det er positivt, at der lægges op til, at det politiske niveau i højere grad skal udstikke rammer for tilbuddene, mens fagligheden og ledelsen får større ansvar for at levere resultater og planlægge indsatser efter lokale behov. Det kan føre til større arbejdsglæde, højere faglighed, mindre bureaukrati og mulighed for at afprøve nye løsninger baseret på lokale forhold.

Vi vil opfordre til, at der arbejdes videre med at udvikle en tværsektoriel model for velfærdsaftaler. Ældre- og sundhedsområdet hænger sammen, da mange borgere modtager ældrepleje og sundhedsindsatser samtidig. Hvert år indlægges borgere, hvis indlæggelse potentielt kunne være forebygget gennem en tidlig opsporing og forebyggende indsats eller en bedre overgang fra indlæggelse til pleje. En tværsektoriel model ville kunne bidrage til en højere kvalitet og mere sammenhængende indsats på tværs af sektorer.

Vi er enige i, at kommunerne, der arbejder under loven om velfærdsaftaler, fortsat er forpligtet til at sikre patientsikkerheden. I forlængelse heraf mener vi, det er vigtigt at følge op på kvaliteten af de indsatser, der igangsættes, så det sikres, at borgernes funktionsevne og sundhed ikke forringes. Der bør desuden være opmærksomhed på, at indsatser opstartet gennem velfærdsaftalerne, som har positive resultater, kan overgå til daglig drift, når velfærdsaftalerne ophører, og at indsatserne kan udbredes til andre kommuner.

Venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Social- og Ældreministeriet
Att.: Maria Schultz
Holmens Kanal 22
1060 København K

København, den 2. marts 2021

Høring over forslag til lov om velfærdsaftaler

Danske SOSU-skoler - Bestyrelserne og Danske SOSU-skoler kvitterer hermed for muligheden for at afgive høringssvar til Social- og Ældreministeriet i høring over forslag til lov om velfærdsaftaler.

Foreningerne ser yderst positivt på forslaget og hilser muligheden for at frisætte institutioner og tilbud på udvalgte områder, med det klare formål at opnå øget fleksibilitet og kvalitet for borgerne, velkomment.

Ultimativt kan disse forsøg, qua øget kvalitet og brugertilfredshed, bidrage til øget anseelse for en række af de faggrupper, der er beskæftiget i sektoren. Et forhold der på sigt vil have en gavnlig indflydelse på mulighederne for at rekruttere til alle dele af sektoren. Foreningerne finder det vigtigt at påpege, at rekrutterings- og uddannelsesperspektiverne bør inddrages ved evalueringen af de forsøg, der godkendes under de respektive aftaler.

I den forbindelse er det især væsentligt, at godkendte forsøg på dagtilbuds- og ældreområdet ikke indeholder utilsigtede barrierer for gennemførelse af allerede indgående uddannelsesforpligtelser i relation til de grundlæggende erhvervsuddannelser. Det forudsættes således, at forsøgene ikke påvirker den enkelte kommunes evne og mulighed for at leve op til de dimensioneringsforpligtelser for uddannelses-aftaler, der nationalt er indgået på området.

Social- og sundhedsskolerne bidrager gerne lokalt ved både udvikling og implementering af forsøgene. I den forbindelse ønsker vi især at fremhæve mulighederne for at gennemføre målrettede kompetenceløft for individuelle medarbejdere eller grupper af medarbejdere, der som et led i forsøgene måtte få omlagt eller tillagt yderligere funktioner.

Tilsvarende bidrager skolerne gerne med udvikling af og forslag til afvikling af generelle kompetenceløft, der indgår som nødvendige elementer i kvalitetsudviklingen under de godkendte forsøg, for medarbejdere på velfærdsområdet.

Endeligt anbefaler foreningerne, at de erfaringer Videnscentrene for Velfærdsteknologi - hhv. Vest og Øst - har opsamlet i relation til både implementering af og kompetenceudvikling til ny teknologi på velfærdsområdet inddrages, hvor det er relevant og muligt.

Herudover har foreningerne ingen yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
På foreningernes vegne
e.b.

Michael Kümmel
chefkonsulent

Den 1. marts 2021

Til Social- og Ældreministeriet

masz@sm.dk (med kopi til sm.@sm.dk)

Høring over udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler

Danske Ældreråd takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler. Lovforslagets sigte er gennem frikommuneforsøg at højne kvaliteten. Lovforslaget omfatter flere målgrupper, og Danske Ældreråd forholder sig i sit høringssvar udelukkende til den del af forslaget, der vedrører ældre borgere i de tre frikommuner.

Frihedsgrader

Danske Ældreråd er positive over for forslaget som helhed. Det er godt, at de valgte frikommuner får reelle frihedsgrader til at afprøve nyt, og at det samtidig slås fast, at kommunerne er forpligtet til at give borgerne den hjælp og pleje, de har behov for, at hjælpen fortsat skal ydes på baggrund af en konkret og individuel vurdering i forhold til den enkeltes behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Danske Ældreråd er enig i, at de politiske kræfter skal bruges på at sætte retning for velfærden, mens opgaven med at sikre den enkelte borger kvalitet i ydelserne, skal overlades til de fagligt kompetente medarbejdere og ledere lokalt.

Fortsat nationalt tilsyn

Danske Ældreråd finder det afgørende, at Styrelsen for Patientsikkerhed i forsøgsperioden skal føre et risikobaseret tilsyn med plejen og den sundhedsfaglige behandling.

Når man giver kommunerne så store frihedsgrader, som tilfældet er på ældreområdet, så er det afgørende, at der fastholdes et eksternt, nationalt tilsyn med, om hjælpen har den nødvendige kvalitet.

Danske Ældreråd er også tilfreds med, at sundhedslovgivningen som udgangspunkt ikke er omfattet af de nye frihedsgrader.

Åbenhed og inddragelse

Det er Danske Ældreråd opfattelse, at store kommunale frihedsgrader nødvendigvis må gå hånd i hånd med åbenhed og inddragelse.

Det fremgår af lovforslaget, at de tre frikommuners beslutninger skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og tidligst træde i kraft dagen efter. Det må siges at være et minimumskrav til den indsigt, som kommunerne er forpligtet til at give borgerne.

Det skal også ses i lyset af, at der med lovforslaget åbnes op for, at en kommune kan beslutte ikke at udarbejde eksempelvis kvalitetsstandarder og værdighedspolitikker, som der ellers er krav om i dag. Både kvalitetsstandarder og værdighedspolitikker er med til at skabe åbenhed om ældrepolitikken og giver borgere såvel som ældreråd mulighed for at gå i dialog med kommunalpolitikere om den enkelte kommunes prioriteringer og retning. Hvis frikommunerne beslutter at afskaffe denne mulighed for indsigt,

så er det efter Danske Ældreråds opfattelse helt afgørende, at den erstattes af en anden form for åbenhed om de politiske beslutninger.

Ældrerådernes rolle er helt skrevet ud af lovforslaget

Det bekymrer Danske Ældreråd, at den inddragelse af ældrerådene, der lægges vægt på i den politiske aftale om velfærdsaftaler på ældreområdet, ikke er medtaget i udkast til lovforslag. Når det eksempelvis af aftaleteksten fremgår, at det er "et centralt opmærksomhedspunkt for aftalepartierne, at kommunernes inddragelse af ældrerådene afspejles i de endelige velfærdsaftaler, som indgås med kommunerne", så havde vi gerne set, at det var formuleret som et krav i lovforslaget.

De folkevalgte ældreråd bør have en central rolle i udformningen af de lokale velfærdsaftaler. Det er vigtigt at få ældre borgeres perspektiver på aftalerne, og det kan kommunerne få gennem inddragelse af ældrerådene. Danske Ældreråd anmoder derfor om, at det indskrives i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Mogens Rasmussen

Formand

Trine Toftgaard Lund

Sekretariatschef

Til Social- og Ældreministeriet

Den 2. marts, 2021

masz@sm.dk (med kopi til sm.@sm.dk)

Sags.nr 2020-10563

Høring over udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler.

DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK) takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler. Lovforslaget omfatter flere befolkningsgrupper og DKDK forholder sig i sit høringssvar udelukkende til den del af forslaget, der vedrører ældre borgere i de tre frikommuner.

DKDK er alt i alt positive over for forslaget. Det er godt at, de valgte frikommunerne får reelle frihedsgrader til at afprøve nyt, og afgørende, at kommunerne samtidig er forpligtet til at give borgerne den hjælp, de har brug for og ret til. DKDK er enig i at opgaven med at sikre den enkelte borger god velfærd, skal overlades til de fagligt kompetente medarbejdere og ledere lokalt.

Lovforslaget giver mulighed for, at en kommunalbestyrelse kan beslutte at fravige servicelovens § 83, stk. 2 om praktisk hjælp pleje, hvorved en borger ikke har et retskrav på praktisk hjælp, som ydelsen er fastsat i lovgivning og praksis i dag.

DKDK er betænkelig, men har bemærket, at kommunalbestyrelsen fortsat er forpligtet til at sørge for, at borgeren får den hjælp, som borgeren har behov for. For borgere med demens og deres pårørende kan forandringer dog være svære at forstå og acceptere. Det tilsvarende gælder for øvrige paragraffer som f.eks. aflastning, afløsning, daghjem m.m.

DKDK går ud fra, at det tilsvarende gælder for den hjælp som en samboende pårørende har brug for.

DKDK vil gerne kommentere på det dilemma, der er i, at det er Kommunalbestyrelsen vurderer om borgere kan håndtere et fritvalgsbevis.

Hvad, hvis der er en ægtefælle der kan håndtere fritvalgsbevis, kan det så gives? Er den pårørende (både i husstanden og en evt. datter) ikke nærmere end kommunalbestyrelsen?

Er der klage mulighed for demensramte der får nej til fritvalgsbevis eller er mennesker med nedsat funktionsevne uden rettigheder her.

På den ene side vil mange demensramte med hjælpsbehov ikke være i stand til at overskue/ have handleevne i forhold til et fritvalgsbevis, så det kan være fint at kommunalbestyrelsen/myndighed træffe valget ud fra et fagligt skøn og dermed overholder omsorgspligt.

På den anden side fratager man demensramte deres selvbestemmelse i forhold til andre borgere, uden at der er nævnt noget om umyndighed, fremtidsfuldmægtige eller værger.

Lovforslaget giver mulighed for at gentænke praksis i de tre berørte kommuner, hvilket er godt, men borgere med demens og deres pårørende er nogle af de borgere som kan have svært ved at forstå forandringer, hvislet DKDK håber medtages i vejledningen til loven.

På vegne af bestyrelsen i DKDK.

Lone Vasegaard

formand

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Journalnr.	
Jurist	Merethe Laursen
Telefon	22 68 23 05
E-mail	merethe.laursen@dukh.dk
Dato:	02. marts 2021

Att.
Maria Schultz

Sagsnr. 2020-10563

Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Tak for høringsmateriale.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) har følgende bemærkninger:

Udkastet har ikke givet anledning til bemærkninger fra DUKH i forhold til retssikkerheden på handicapområdet.

Med venlig hilsen

Merethe Laursen
Specialkonsulent/Jurist

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	1. marts 2021
Sagsbehandler	Ulla Visbech
Sagsid	20/24440

Hørings svar fra Esbjerg Kommune til Lov om Velfærdsaftaler

Vild idé. Velfærdsaftale. Frihed til folkeskolen.

Med få ord satte statsministeren i sin tale til Folketingets åbning i oktober pludselig fuld fokus på Esbjerg Kommune og folkeskolen her hos os. Det er en kæmpe chance, som vi er utroligt glade for at få. Vi ser det som en fantastisk mulighed for både at udvikle vores skoler og sætte retningen for fremtiden. Det er selvfølgelig også et stort ansvar, som kræver, at alle parter i velfærdsloftet – staten, kommunen, skolerne og de fagprofessionelle er både skarpe, modige og stærke. Hvis vi vil noget andet, skal vi gøre noget andet, og derfor skal vi sætte så meget fri som overhovedet muligt. Der skal være frihed til at gøre noget andet. Det handler om at sætte skolerne fri TIL at gøre noget andet, frem for at blive fri for.

Det er en præmis for friheden, at skolerne bliver sat fri fra både statslig og kommunal regulering. Den opgave har vi i Esbjerg taget fat i, og byrådet har fastsat ganske få overordnede rammer og politiske principper, som folkeskolen skal leve op til. Vi kalder det hegnsplæ. De Hegnsplæ, der forsat vil være gældende for skolerne er Esbjerg Kommunes:

- Børn- og Ungepolitik
- Kulturpolitik
- Politikker for børn i udsatte positioner
- Tilbud om Førskole
- Gældende skolestruktur

Med de kommunale "hegnsplæ" har Esbjerg Byråd givet skolerne en udfordringsret. Denne skal skolerne bruge, hvis de støder på rammer eller regler, der er fastsat enten politisk eller administrativt, der begrænser skolerne i de forandringer de ønsker.

I Esbjerg er vi meget optaget af at ovenstående frisættelse ikke betyder, at vi opstiller nye administrative og bureaukratiske arbejdsgange for skolerne og deres medarbejdere, der skal kontrollere de tiltag som

skolerne sætter i gang. Skolerne skal ikke indrapportere, hvad de ikke gør mere, men fortælle hvad de gør og baggrunden herfor. Omdrejningspunktet for dette bliver en samarbejdsaftale mellem hver enkelt skole og Byråd, der bliver justeret løbende efter behov, så retning og rammer bliver tilpasset den erfaring og nye viden, som friheden giver skolerne i virkeligheden.

Esbjerg Kommune er naturligvis optaget af en løbende dialog til kommunens borgere og øvrige interesserede om skolernes arbejde. Både den enkelte skole og kommunen har en stor opgave i at løfte kommunikationsopgaven hermed og derfor er vi i skrivende stund i gang med at tilrettelægge dette arbejde, som vi naturligvis tager på os.

Vi ser frem til en national evaluering af hele Velfærdsforsøget. Det er ikke nok, at vi om tre år kan sige, at det var et godt forløb. Vores arbejde skal pege på forandringer, der kan indgå i en udvikling af folkeskolen. Derfor er vi glade for, at VIVE skal følge vores arbejde, således vi kan fremlægge vores resultater, både de gode og det der ikke blev så godt.

Generelt er vi meget tilfredse med, at lovforslaget giver skolerne et helt nyt råderum for organisering af skolen og frihed til at tilrettelægge det didaktiske og pædagogiske arbejde. Vi vil lægge os i selen for at bruge dette på at udvikle skolen, ikke på én gang, men løbende i alle 3 år af forsøget.

På baggrund af ovenstående har vi en række bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Bemærkninger til § 3

Det er fint, at der gives mulighed for at imødekomme kommuners eventuelle konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader i løbet af perioden for velfærdsaftalerne. Det bør dog fremgå at, hvis det vurderes at kunne være aktuelt at anvende bemyndigelser til at fastsætte særlige regler for de kommuner, der er omfattet af lov om velfærdsaftaler, skal disse regler være frisættende i forhold til velfærdsaftalens intention og ikke begrænse institutionerne udover, hvad der fremgår af lovteksten.

Bemærkninger til §6

I den politiske aftale om velfærdsaftaler på folkeskoleområdet, er der taget udgangspunkt i at skolerne sættes fri fra folkeskolelovens bestemmelser med undtagelse af nogle definerede hegnspæle. I aftalen er der således ikke beskrevet, hvad der er sat fri for, men beskrevet hvad der stadig gælder. Dette er et princip, der både administrativt og kommunikativt er let at formidle og arbejde ud fra, fordi man beskriver hvad der gælder. I bemærkningerne til lovforslagets §6 er dette princip ikke tydeligt. Her fastsættes det, at kommunerne skal offentliggøre de beslutninger, der ændre tidligere truffe beslutninger. Dette kan tolkes således, at der skal oplystes hvilke bestemmelser som ikke gælder mere, fremfor blot at kommunikere, hvilke bestemmelser der gælder.

Hvis dette er korrekt tolket anser vi som særdeles u hensigtsmæssigt. Det vil tillægge skolerne en administrativ og unødvendig bureaukratisk opgave, som de ikke har nu.

Ligeledes skal kommunen løbende orientere Social- og Ældreministeriet om eventuelle beslutninger om at ændre tidligere truffe beslutninger, så ministeriet løbende kan følge med i kommunernes anvendelse af lovens muligheder. Med dette indfører man en administrativ arbejdsgang der ikke er gældende for skoler/kommuner udenfor velfærdsaftalerne. Vi finder det paradoksalt, at der er behov for øget ministeriel opfølgning i en aftale der handler om at give større frihed til de fagprofessionelle. Det er vores vurdering at ministerierne løbende kan følge velfærdsforsøgene på kommunernes hjemmesider.

Bemærkninger til §9

I lovforslaget hedder det, at Kommunalbestyrelsen kan efter godkendelse af Børne- og Undervisningsministeren beslutte, at andre fag end de i folkeskolelovens §14 stk. 1-4 og 7 nævnte, kan indgå i folkeskolens afgangseksamen.

Vi ønsker, at skolerne får lov til at eksperimentere med prøveformer i alle de fag, der indgår i afgangseksamen, således at der kan laves prøver som afspejler undervisningens tilrettelæggelse. F.eks. hvis en skole ønsker at arbejde udelukkende projektorienteret og på tværs af fag, skal der kunne laves prøveformer, som afspejler dette. Vi ønsker frihed, der giver underviserne mulighed for at kunne lave prøver, der afspejler undervisningen og ikke undervisning, som tilrettelægges efter en bestemt prøveform (*teaching to the test*).

Vi hilser det meget velkomment, at vi som kommune får lov til, efter godkendelse af Børne- og Undervisningsministeren, at finde nye måder hvor vi kan vurdere, hvorvidt eleverne har forudsætninger for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

I lovforslaget hedder det, at Børne- og Undervisningsministeren kan bestemme, at kommunen eller folkeskoler i kommunen udpeget af kommunalbestyrelsen efter stk. 1 kan fravige bestemte regler udstedt i medfør af folkeskoleloven. I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det foreslåede vil indebære, at Børne- og Undervisningsministeren vil skulle fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau, hvoraf det vil skulle fremgå, hvilke regler for folkeskolen, der vil kunne fraviges helt eller delvist i de bekendtgørelser, som er udstedt i medfør af folkeskoleloven. Der er umiddelbart tale om 20 regelsæt hvor ministeren KAN fastsætte regler. Det fremgår ikke tydeligt om dette betyder, at de nuværende regler stadig vil være gældende.

I Esbjerg kommune har vi ønsket, at vi i meget høj grad fritager medarbejdere, ledere og borgere mest muligt fra den kommunale regulering med henblik på at udvikle skolerne og skabe større lokalt handlerum. Vi har på den baggrund som skrevet ovenfor fastholdt i alt 10 regelsæt (hegnspæle) og derudover givet skolerne udfordringsret på disse og øvrige kommunale fastsatte regler. I lyset heraf forekommer det som mange regelsæt ministeren kan vælge at fastholde.

Vi vil foreslå, at såfremt ministeren fastsætter regler, skal disse være frisættende i forhold til velfærdsaftalens intention og ikke begrænse institutionerne udover, hvad der fremgår af lovteksten.

På vegne af Esbjerg Kommune

Venlig hilsen

Ulla Visbech
Områdechef

Hørings svar - Lov om velfærdsaftaler

FOA hilser regeringens lovforslag velkomment. FOA er enig i, at der er behov for ... *en ny, samarbejdsbaseret vej til at udvikle velfærden i den offentlige sektor*, som det nævnes i bemærkningerne til lovforslaget. FOA tror lige som regeringen på, ... *at samfundet får velfærd af højere kvalitet med lokale løsninger tæt på borgerne*. FOA sætter pris på det kommunale selvstyre og har tillid til kommunernes vilje til at gøre det godt, men det udelukker ikke, at regeringen kan præge udviklingen. Det er tværtimod nødvendigt, fordi det får stor betydning, hvordan kommunerne kommer til at udfylde den ramme, som denne lov kommer til at sætte.

FOA mener, at det er en rigtig strategi at give de syv kommuner mulighed for at ... *gentænke tilrettelæggelsen af indsatserne og med udgangspunkt i lokale ønsker og behov samt medarbejdernes faglighed at skabe de bedst mulige tilbud til gavn for kommunens borgere*.

Lovforslaget sætter rammen for disse bestræbelser - med det overordnede mål, at give et løft i kvaliteten for den enkelte borger inden for de udvalgte velfærdsområder. Eller som det udtrykkes i lovforslagets §1: ... *med henblik på at udvikle velfærden på områderne og skabe større handlerum for medarbejderne og lederne for at øge kvaliteten og nærværet i velfærden til gavn for borgeren*.

FOA er ikke i tvivl om, at de opstillede mål vil kunne nås, hvis de frisatte kommuner griber forsøgene rigtigt an. Lovforslaget giver vide rammer, som kommunerne kan udfylde på gode, mindre gode og måske endda dårlige måder.

Lovforslaget primære virkemiddel er frisættelse af kommunerne - frisættelse til at fravige eksisterende lovgivning og kommunal regulering og bureaukrati. Frisættelsen er et godt udgangspunkt, men det giver ikke automatisk større handlerum til ledere og medarbejdere, og det fører ikke automatisk til bedre kvalitet og mere nærvær.

Frisættelsen får først for alvor betydning, når den enkelte kommune tager stilling til, hvad den vil bruge frisættelsen til - hvad problemet er, hvor skoen trykker. På denne baggrund kan designs forsøg, hvor ledere og medarbejdere gives større handlerum, og der kan lægges faglige og organisatoriske strategier som fører til bedre kvalitet og mere nærvær.

Med lovforslaget forekommer det lidt uklart og usikkert, hvordan fravigelsen af love eller anden type regulering vil frigøre medarbejderressourcer, der kan anvendes til at skabe øget nærvær og øget kvalitet i velfærden for borgerne. Det skal der tages stilling til i den enkelte kommune, og det skal gøres i den enkelte kommune.

Desuden kan der opstå konflikt mellem faglighed og frisættelse fra regler. Lovens kapitler (4-6) giver i vid udstrækning kommunerne mulighed for at tilsidesætte kvalitetsstandarder eller ydelser

og procedurer, der er vigtig for udøvelsen af et forsvarlig arbejde fagligt set. Det kan have konsekvenser for borgernes retssikkerhed og/eller forringe kvaliteten set fra borgernes synsvinkel. Set fra medarbejderne synsvinkel kan det forringe medarbejderne mulighed for at kunne arbejde menneskeligt og fagligt forsvarligt.

I den forbindelse er det også væsentligt at være opmærksom på, at en af hindringerne for at frigøre ressourcer, at skabe større handlerum for ledere og medarbejdere og mere plads til faglighed er lokale regler og procedurer. Stramme kørelister med ydelser opgjort på minuttet i hjemmeplejen skyldes eksempelvis en kommunal praksis. Det er vigtigt, at man lokalt får ændret sådanne procedurer, selvom det ikke er bundet op på lovgivning.

FOA mener, at der i forsøgene, som loven hjemler, skal lægges stor vægt på fagligheden og øget råderum for fagligheden. Det pointeres i bemærkningerne, at forsøget i de syv kommuner er en del af regeringens nærhedsreform, og det pointeres, at der ... *gennem tillid, faglighed og øget lokalt handlerum skal sikre større nærhed og bedre kvalitet i velfærden i den offentlige sektor.*

Det er vigtigt af hensyn til forsøgene, men også i et større perspektiv, fordi: *Erfaringerne fra velfærdsaftalerne skal anvendes som inspiration i arbejdet med at tegne stregerne for fremtidens velfærdssamfund på hhv. dagtilbuds-, folkeskole- og ældreområdet.*

Alt i alt er det som sagt helt afgørende hvordan den lovgivningsmæssige ramme udfyldes i kommunerne. Det er vigtigt, at der ofres stor opmærksomhed på, om frisættelse faktisk frigør ressourcer, og at der skabes råderum og plads til faglighed - for at øge nærværet og kvaliteten.

Det er vigtigt at betingelserne er til stede for at kunne øge nærværet og kvaliteten. Og betingelserne er ikke til stede, hvis ressourcerne er alt for knappe. Endelig er det vigtigt med stor ledelsesmæssig bevågenhed i de tre år - at arbejde ud fra en tillidsbaseret tankegang kræver ikke mindre, men mere ledelse, så medarbejderne har mulighed for sparring og støtte i deres faglige skøn og beslutninger.

I den forbindelse er det helt central med stor medarbejderinddragelse. Dels i udvikling af forsøgene og i den "nye hverdag" når forsøgene er i gang. Både erfaringen og forskningen viser, at de bedste resultater nås med stor medarbejderinddragelse, medbestemmelse og også medansvar. Her kan man med fordel bruge de allerede eksisterende samarbejdsfora - især MED systemet.

Vi kan i FOA konstatere, at kommunernes tidsplaner allerede nu rummer inddragelse af medarbejdere. Det er godt - især hvis det sker fra start. FOA er klar over, at kommunerne er belastet af Coronasituationen, og at det kan være vanskeligt at finde tid og mulighed for en omfattende inddragelse, men inddragelse er afgørende for vellykkede forsøg.

Det fremgår, at der efter forsøgsperiodens ophør blive gennemført en evaluering af erfaringerne fra de syv kommuner, der indgås velfærdsaftaler med, herunder en evaluering af hvilke konsekvenser den omfattende frisættelse har haft for kvaliteten af indsatserne inden for de enkelte velfærdsområder, samt hvilke erfaringer der kan tjene som inspiration for andre kommuner. Som led i evalueringsindsatsen gennemføres endvidere en devaluering undervejs i forsøgsperioden.

FOA mener, at løbende evaluering i forsøgsperioden bør opprioriteres, så man løbende høster erfaringer og kan korrigere forsøgene. Evalueringen bør i højere grad forankres i direkte tilknytning til de lokale forsøg, og ikke alene som centrale følgeforskningsprojekter o. lign. Evalueringerne skal ske som en løbende bevægelse, som gør det muligt at justere undervejs. Det bør samtidig sikres at erfaringer fra medarbejdere og berørte borgere og brugere indgår.

Regeringen vil med forsøgene hente ...*inspiration i arbejdet med at tegne stregerne for fremtidens velfærdssamfund på hhv. dagtilbuds-, folkeskole- og ældreområdet.*

Inspiration er efter FOA's mening et ret lavt ambitionsniveau. Erfaringsindsamlingen og erfaringerne må kunne bruges mere systematisk evt. støttet af følgeforskning. FOA efterlyser mere målrettet læring af forsøgene og mere målrettet brug af de høstede erfaringer.

Det rejser også spørgsmålet om, hvornår forsøgene er vellykkede. Det kan f.eks. være, at borgerne er mere tilfredse, fejl reduceres, at opgaverne bliver løst bedre fagligt set og at centrale arbejdsmiljøindikatorer peger i en positiv retning f.eks. faldende personaleomsætning, mindre sygefravær og bedre trivsel i trivselsmålinger.

Succeskriterierne må være lokale, fordi forsøgene sandsynligvis bliver meget forskellige, men loven bør lægge op til, at de lokale succeskriterier evalueres løbende og grundigt.

Samlet set ser FOA frem til at indgå deltage aktivt og konstruktivt i de kommende års arbejde i både det lokale og nationale arbejde med udfoldelse af velfærdaftaler.

Vi vil gerne tage statsministeren på orden. Hun sagde i sin tale på FOA's kongres den 9. oktober 2019, at denne regering vil sætte velfærden først - og at vi må klare det sammen. Statsministeren sagde, at der er brug for den viden og den erfaring som FOA har gennem medlemmerne. FOA vil meget gerne bidrage, for FOA er helt enig i Statsministerens analyse: *Vi er i gang med at dræne verdens bedste samfundsmodel for tilliden til, at andre passer deres arbejde. Tilliden til, at I lokalt kan løse problemerne. Og rette op på fejl.* Det skal vi sammen rette op på, og derfor er det yderst vigtigt at Nærhedsreformen kommer godt i gang med forsøgene i de syv kommuner. Derfor er det helt afgørende, hvordan kommunerne kommer til at udfylde den ramme, som denne lov sætter. FOA bidrager gerne både centralt og lokalt.

Evt. spørgsmål kan rettes til forbunds næstformand Thomas Enghausen (mobil: [30 71 75 97](tel:30717597), mail: then@foa.dk)

Sendt til
Social- og ældreministeriet
ATT: Maria Schultz (masz@sm.dk)

FH's kommentarer til høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) takker for muligheden for at komme med kommentarer til lovforslaget, som skal etablere hjemmel til, at syv udvalgte kommuner frem til 2024 på baggrund af velfærdsaftaler mellem regeringen og den enkelte kommune kan fravige lovgivning inden for dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet.

FH mener, at forsøgene med de frisatte kommuner er en god mulighed for at afprøve nye løsninger til at skabe en større kvalitet med mere nærhed og relevans ift. borgernes behov. I lovens formål fremgår det, at frisættelsen af kommunerne sker *"...med henblik på at udvikle velfærden på områderne og skabe større handlerum for medarbejderne og lederne for at øge kvaliteten og nærværet i velfærden til gavn for borgeren"*.

Dette er i FH's vurdering den helt rigtige strategi at følge i udviklingen af velfærdssamfundet. Alt for længe har lovgivning og procesregler bundet de offentlige ansatte på hænder og fødder, så det er systemets snævre rammer snarere end faglige indsigter, der driver leveringen af velfærd til borgerne. Erfaringerne med øget selvstyre og medarbejderinddragelse viser ifølge forskningen, at det øgede lokale ledelses- og handlerum er en hel central drivkraft for at skabe bedre velfærdsløsninger.

For når medarbejderne kan fokusere på kernen af deres arbejde, og bruge mindre tid på besværlige arbejdsgange, silotænkning og dokumentationskrav, så er de en stærk partner i udviklingen og implementeringen af et velfærdssamfund med fokus på nærhed, relevans og velfærd af en høj kvalitet.

Disse frisættelsesforsøg er et vigtigt skridt på vejen til at realisere de ambitioner som Statsministeren gentagne gange har fremført på regeringens vegne. Nemlig at vi skal have tilliden tilbage i styringen af den offentlige sektor. Men forsøgene er naturligvis kun ét skridt ud af mange. For hvis vi reelt skal tage et opgør med den overstyring, der finder sted i den offentlige sektor, så kræver det en fundamental ændring i den centralistiske tænkning og styring som kommer til udtryk hele vejen ned gennem styringskæden. Det er dén, der har overdrevet centraliseringen af velfærd og skabt mere papirarbejde til medarbejderne, så tiden bruges forkert. Vi får bedre og mere nær velfærd, når vi viser tillid til de mennesker, der arbejder og møder vores borgere.

Forsøgene med frisættelse af de udvalgte kommuner har et stort potentiale, og i fagbevægelsen ønsker vi at bidrage konstruktivt til arbejdet gennem forsøgsperioden og i opfølgningen af indsatserne.

Kommunernes frisættelse er naturligvis ikke løsningen i sig selv. Lovgivningen skaber en ramme, som kommunerne skal udfylde, men at blive sat fri for national lovgivning betyder jo ikke nødvendigvis, at de nye frihedsgrader anvendes på en hensigtsmæssig måde. Samtidig eksisterer der en underskov af kommunale og lokale proceskrav, regler og bureaukratiske

benspænd, som risikerer at tage luften ud af forsøgene, hvis ikke der tages et opgør med dem. I implementeringen og i den løbende vurdering af forsøgene bør der derfor være et særligt fokus på, at kommunerne også selv er med til at frisætte de enkelte institutioner, ledere og medarbejdere.

At sikre en reel frisættelse har bl.a. til formål at frigøre ressourcer, som kan anvendes på at skabe værdi for borgerne. Men et lige så vigtigt formål er at frisætte den faglighed, som medarbejdere og ledere har, og som kan være med til at skabe de nye innovative løsninger og den kvalitetsvelfærd, som er hele formålet med frisættelsesforsøget.

Det fremgår af den politiske principaftale om velfærdsaftaler mellem regeringen og de syv kommuner, at der så vidt muligt skal arbejdes med flerårige budgetter i de kommunale velfærdsaftaler. Dette forudsætter blandt andet en udvidet overførselsadgang. Men for kommunerne kan en udvidet overførselsovergang for forsøgsinstitutionerne enten betyde sanktioner som følge af budgetloven eller at kommunen er nødt til at reducere budgettet i et enkelt år på andre velfærdsområder.

Hensigten, om at forsøgene så vidt muligt skal arbejde med flerårige budgetter, bør følges op med en løsning i forhold til regnskabssanktion både i forhold til forsøgskommuner og kommuner i øvrigt.

Frisættelsen af kommunerne er ikke uden risiko. Bl.a. giver forsøgene kommunerne øgede muligheder for at tilsidesætte kvalitetsstandarder eller procedurer, som fx kan have til formål at sikre borgerne en bestemt kvalitet i deres ydelser eller en retssikkerhedsmæssig beskyttelse. Samtidig kan forsøgene, og de frihedsgrader de indebærer, risikere at sætte arbejdsmiljøet under pres. Det vigtigt, at frisættelsen ikke indebærer, at man i kommunerne kan udsætte medarbejdere, ledere eller borgere for arbejdsmiljøer, som ikke lever op til de gældende standarder.

I tillæg er det vigtigt at pointere, at loven ikke skal ophæve eller justere på indgåede overenskomster og lokalaftaler mellem arbejdsmarkedets parter. Det bør derfor fremgå tydeligt af loven, at eksisterende overenskomster og lokalaftaler skal respekteres uden undtagelse i den lokale tilrettelæggelse af frihedsforsøgene.

Det bør desuden fremhæves, at kommunerne gennem et større fokus på faglig ledelse frem for styring, samt inddragelse af faglige medarbejdere (bl.a. gennem MED-systemet) skal sikre, at arbejdet med borgerne foregår fagligt forsvarligt.

Inddragelsen af borgere, medarbejdere og ledere i forsøgene er afgørende. Både i forhold til, hvordan arbejdet skal tilrettelægges i forsøgsperioden, men også ift. et mere fundamentalt spørgsmål – hvad er målet med forsøgene, og hvordan skal effekterne mærkes hos borgerne? Denne inddragelse bør være en central del af disse forsøg.

Lovforslaget lægger op til en evaluering efter forsøgene. Det indebærer en evaluering af hvilke konsekvenser, den omfattende frisættelse har haft for kvaliteten af indsatserne inden for de enkelte velfærdsområder samt hvilke erfaringer, der kan tjene som inspiration for andre kommuner. Samtidig vil der blive foretaget en devaluering i løbet af forsøgsperioden. FH mener, at det bør tilføjes til kapitel 2 i lovbemærkningen om evalueringen, at den løbende opsamling af erfaringer fra forsøgene både skal bruges til at afdække idéer og initiativer, som egner sig til nationale dagsorden, men også til løbende at justere på forsøgene, hvis borgeres, medarbejders eller lederes erfaringer viser et behov for det.

Den løbende evaluering og erfaringsopsamling bør desuden involvere relevante forskere samt de faglige organisationer.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading 'Majbrit Berlau'. The signature is written in a cursive style with a large initial 'M'.

Majbrit Berlau, Næstformand i FH

Til: Maria Schultz (masz@sim.dk)
Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk (19kontor@rigsrevisionen.dk)
Titel: Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler
Sendt: 24-02-2021 08:31

Social- og Ældreministeriet har den 15. februar 2021 sendt udkast til lov om velfærdsaftaler i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir.+45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Fra: Lovekspeditionen <publikationer@sim.dk>
Sendt: 15. februar 2021 12:53
Cc: Maria Schultz <masz@sim.dk>; Elsebeth Jensen <eje@sim.dk>
Emne: Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2020-10563

Dato 15.02.2021

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter

Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Med venlig hilsen
Lars Simonsen

Social- og ÆldreministerietAtt.: masz@sm.dk**Hørings svar på forslag til lov om velfærdsaftaler**

Forsikring & Pension har modtaget udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler i høring. Vi har tre overordnede bemærkninger, der vedrører friplejehjem:

- Via friplejehjem kan pensionsbranchen blive en del af løsningen på Danmarks plejeboligudfordring
- Usikkerhed om afregningsreglerne kan spænde ben for nye friplejehjem i og udenfor forsøgskommunerne
- Borgernes selvbestemmelse er også en vigtig vej til målet om højere kvalitet i ældreplejen.

Forsikring & Pension bakker op om nærhedsreformen. Det er vigtigt, at der løbende bliver eksperimenteret med, hvordan kvaliteten af den skattefinansierede velfærd kan forbedres, og hvordan man får mest velfærd for pengene.

Det danske velfærdssamfund står overfor en stor demografisk udfordring i de kommende år. Hvis den udfordring skal løftes, kræver det, at de ansatte i velfærdssektoren får mulighed for at bringe deres faglighed i spil, og at den fysiske infrastruktur, de arbejder i, er på plads.

Prognoser peger på, at der de kommende årtier skal bygges titusindvis af plejeboliger. Det er en opgave, der kan blive svær at løfte for kommunerne. Samtidig er det en opgave, hvor vi som branche gerne bidrager. Mange pensionselskaber har opbygget stor ekspertise indenfor etablering og administration af ejendomme. Derfor er der også flere pensionselskaber, som allerede er i gang med at bygge friplejehjem, som lejes ud til etablerede plejeleverandører.

Beslutningen om at bygge et plejehjem er meget langsigtet. Ofte baseret på en 30-årig investeringshorisont. Selv små ændringer i de økonomiske rammer kan blive afgørende for, om et givent plejehjem kan etableres eller ej. Hvis vi som branche i større omfang skal blive en del af løsningen på den demografiske plejeboligudfordring, er der derfor brug for ro om afregningsreglerne for kommunernes betaling til friplejehjem.

I udkastet til lovforslag foreslås det, at eksisterende og allerede godkendte friplejehjem i forsøgskommunerne fortsat har ret til en betaling for plejen, der svarer

03.03.2021

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Troels Hauer Holmberg
Chefkonsulent, cand.scient.
trh@forsikringogpension.dk

Sagsnr. GES-2019-00355
DokID 420500

til kommunens omkostninger ved egne tilsvarende tilbud, men at dette princip kan fraviges i forhold til kommende friplejehjem. Det skaber usikkerhed om de økonomiske rammer, og kan betyde, at der ikke vil blive bygget nye friplejehjem i forsøgskommunerne i forsøgsperioden, da de potentielle investorer ikke kan vurdere, om indtægterne vil dække udgifterne. Forslaget kan også få en afsmittende effekt udenfor forsøgskommunerne, da der skabes en politisk usikkerhed om princippet om, at friplejehjem har ret til en betaling for plejen, der svarer til kommunens omkostninger ved egne tilsvarende tilbud.

Forsikring & Pension opfordrer til, at lovforslaget justeres, så også alle friplejehjem i forsøgskommunerne fortsat har ret til en betaling, der svarer til kommunens omkostninger ved egne tilsvarende tilbud. Forslaget om en delvis tilbagerulning af denne ret, skaber en økonomisk usikkerhed uden åbenbar gevinst. Der er brug for ro om friplejehjems økonomiske rammer, hvis friplejehjem skal være en del af løsningen på den store demografiske udfordring, vi står overfor.

Forsikring & Pension er tilhængere af en mangfoldig ældrepleje, hvor udviklingen også drives af borgernes valg. Det er et mål med nærhedsreformen at øge kvaliteten af den skattefinansierede ældrepleje. Forsikring & Pension finder, at de borgere, der modtager denne pleje, er nærmest til at vurdere, hvor kvaliteten er bedst, og derfor bør have mulighed for at "stemme med fødderne". Denne selvbestemmelse bliver de frataget, hvis kommuner betaler mindre til friplejehjem, end de betaler for egne tilsvarende tilbud, fordi det er svært eller umuligt at drive friplejehjem på disse vilkår.

Med venlig hilsen

Troels Hauer Holmberg

Til Social- og Ældreministeriet
masz@sm.dk

Direktionen
Stengade 59
3000 Helsingør

www.helsingor.dk

Dato: 01-03-2021

Helsingør Kommunes hørings svar til forslag til Lov om velfærdsaftaler

Helsingør Kommune har med brev af 15. februar 2021 modtaget udkast til Lov om velfærdsaftaler.

Helsingør Kommune agter i maj 2021 at indgå en velfærdsaftale med regeringen, der frisætter opgavevaretagelsen på dagtilbudsområdet.

I den forbindelse har Helsingør Kommune følgende bemærkninger til det fremsendte lovforslags generelle bestemmelser og kapitel 4.

Generelt

Helsingør Kommune bakker op om lovforslagets intentioner og ser frem til at udvikle velfærden på dagtilbudsområdet til gavn for børnene og deres forældre samt skabe større lokalt handlerum for ledere og medarbejdere ved at frisætte kommunen fra statslig og kommunal regulering.

Yderligere frihedsgrader

Helsingør Kommune værdsætter muligheden for at søge om yderligere frihedsgrader i løbet af perioden for velfærdsaftalerne, jf. §§3,4.

I den forbindelse bemærkes vedr. det af Børne- og Undervisningsministeriets tidligere fremsendte udkast til procesplan for arbejdet med velfærdsaftaler, at den seneste frist for ansøgning er den 1. april 2022. Helsingør Kommune opfordrer til at denne frist forlænges frem til 1. april 2023.

Tilbud omfattet af lovforslaget

Af lovforslagets §8, stk. 1 fremgår, at kommunalbestyrelsen alene vil kunne træffe beslutning om hel eller delvis fravigelse af reglerne i dagtilbudsloven i forhold til selvejende, udliciterede eller private daginstitutioner, såfremt de enkelte tilbud selv anmoder om det.

I Helsingør Kommune sidestilles kommunale og selvejende dagtilbud i den daglige praksis. De selvejende dagtilbud udgør knap en tredjedel af samtlige dagtilbud i kommunen. Helsingør Kommune finder det derfor ønskværdigt, hvis selvejende dagtilbud som udgangspunkt er omfattet af kommunalbestyrelsens beslutning om hel eller delvis fravigelse af reglerne, men sådan at den enkelte bestyrelse i det selvejende dagtilbud gives mulighed for at træffe beslutning om ikke at fravige reglerne i dagtilbudsloven.

Omfanget af frisættelse fra eksisterende lovgivning

Af lovforslagets §8, stk. 1 fremgår at kommunalbestyrelsen kan beslutte at dagtilbudslovens bestemmelser i afsnit I, II, II A, V og VI helt eller delvis ikke skal gælde for kommunen eller de tilbud i kommunen, som kommunalbestyrelsen udpeger, jf. dog stk. 2.

Af Social- og Ældreministeriets overvejelser om den foreslåede ordning fremgår (side 13): *Det vil således være op til de udvalgte kommuner, inden for de begrænsninger der er fastlagt i lovens kapitel 4-6, at træffe beslutning om, i hvilket omfang den omfattede regulering ikke skal gælde. I det omfang de udvalgte kommuner ikke træffer beslutning herom, finder den lovgivning, der er gældende for landets øvrige kommuner inden for de tre velfærdsområder, fortsat anvendelse.*

Helsingør Kommune forventer som udgangspunkt og med baggrund i lovforslagets §8, stk. 1 at frisætte fra samtlige bestemmelser i dagtilbudsloven med undtagelse af de i §8, stk.2 nævnte undtagelser.

I fald dette ikke er muligt inden for lovforslagets rammer, ønsker Helsingør Kommune hjemmel til dette.

Pligt til at offentliggøre samlet oversigt over hvilken lovgivning der helt eller delvis fraviges på kommunens hjemmeside

Af lovforslagets §6, stk. 1 fremgår, at kommunen skal offentliggøre beslutninger om, hvilken lovgivning på dagtilbudsområdet der helt eller delvis fraviges.

På samme måde som ovenfor ønsker Helsingør Kommune, at det skal være muligt, at oversigten viser, hvilke lovbestemmelser der er gældende i arbejdet med velfærdsaftalen.

Kommunens frisættelse fra kommunale regler og retningslinjer

Endelig ønsker Helsingør Kommune i forbindelse med indgåelsen af velfærdsaftalen ligeledes at oplyse om, hvilke kommunale regler og retningslinjer, der er gældende svarende til statens hegnpæle princip.

Helsingør Kommune vil løbende orientere borgere og ministeriet om gældende regler. Som udgangspunkt fastsættes få kommunale hegnspæle og øvrige kommunale regler på dagtilbudsområdet frisættes.

Helsingør Kommune ser frem til samarbejdet om velfærdsaftalen.

Med Venlig Hilsen

Lars Rich
Direktør

Notat

Holbæk Kommunes hørings svar til Forslag til Lov om velfærdsaftaler

Holbæk Kommune har modtaget høring over forslag til Lov om velfærdsaftaler og takker i den forbindelse for muligheden for at afgive hørings svar.

Lovforslaget giver Holbæk Kommune mulighed for udvidet frihed til at fravige lovgivningen på folkeskoleområdet således at der *"i videst muligt omfang i en treårig forsøgsperiode, så der lokalt kan findes nye, kloge veje i opgaveløsningen på folkeskoleområdet. Det er i den sammenhæng vigtigt, at de fravegne statslige og kommunale regler ikke blot erstattes af nye lokale regler, så skolerne ikke opnår den ønskede frihed."* Målet med frihedsforsøget er at give kommunen, tilbud, ledere og medarbejdere mulighed for at gentænke måden hvorpå indsatserne på de store velfærdsområder, i Holbæk Kommunes tilfælde folkeskolen, tilrettelægges. Udgangspunktet er, at lokale ønsker og behov sammen med medarbejdernes faglighed skal være med til at skabe det bedst mulige tilbud for borgerne og dermed løfte kvaliteten på det pågældende velfærdsområde.

I Holbæk Kommune har vi en stærk tradition for at udvikle velfærden sammen med borgerne. Det har vi gjort med afsæt i vores vision "Holbæk i Fællesskab" fra 2016, som i kort form betyder, at vi inddrager borgere og virksomheder i udviklingen af nye løsninger når vi skaber velfærd og tryghed.

Kommunalbestyrelsen i Holbæk Kommune har med begejstring modtaget muligheden for at indgå velfærdsaftale med regeringen og ser store muligheder i frihedsforsøget. Perspektiverne i at medarbejdere og ledere tæt på kerneopgaven, i tæt og involverende dialog med elever og forældre, skal løse opgaverne med mere tillid og mindre bureaukrati, hilses varmt velkomment på alle niveauer i Holbæk Kommune.

De nye praksisser og måder at drive folkeskole der skal udvikles kendes selvsagt ikke endnu. Der er således lagt op til at ideer og nye måder at organisere elevernes læring og trivsel skal ske i en proces der foregår nedefra. Det betyder konkret, at Holbæk Kommunes aktiviteter under frihedsforsøget udvikles af elever, lærere, skoleledere og forældre og understøttes af fagcentret.

Denne tilgang er udgangspunktet for vores hovedbemærkning til lovforslaget: Det er afgørende, at loven udformes sådan, at den sikrer en let og administrativt enkelt måde at indgå i frihedsforsøget på og at den understøtter en smidig arbejdsgang hvor innovative løsninger inden for rammerne af lovforslagets kapitel 5, § 9, stk. 4, kan iværksættes uden en lang og teknisk tung godkendelsesproces uanset hvornår i frihedsforsøgets 3-årige periode det sker.

Af lovforslagsudkastet § 9, stk. 2 fremgår hvilke dele af folkeskoleloven der ikke kan søges frihed fra. Disse efterlader et genkendeligt stillads om folkeskolen, hvor skolelederen i samarbejde med forældre og elever kan føle sig på en tryk bane i forhold til det ultimative ansvar, som skolerne arbejder under, i forhold til Kommunalbestyrelsen tilsynspligt.

I lovforslagsudkastet § 9, stk. 4 opstilles hvilke dele af folkeskoleloven der kan søges frihed fra. Holbæk Kommunes tilgang, jævnfør ovenstående, hvor vi udvikler nye løsninger nedefra og med involvering af elever og lærere mv. betyder, at vi på nuværende tidspunkt ikke ved hvilke enkeltdele (para-

graffer) der skal søges frihed fra. Derfor vil vi i udformning af vores kommende velfærdsaftale søge frihed til at fravige dem *alle* – oplistet i lovforslagsudkast § 9, stk. 4, for på denne måde at sikre videst mulige rammer for innovationen på folkeskolerne.

Holbæk Kommune har desuden følgende bemærkninger til § 3 og § 9 hvor vi er på linje med bemærkningerne fra Esbjerg Kommune:

§ 3:

Det er fint at der gives mulighed for at imødekomme kommuners eventuelle konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader i løbet af perioden for velfærdsaftalerne. Det bør dog fremgå, at såfremt det vurderes at kunne være aktuelt at anvende bemyndigelser til at fastsætte særlige regler for de kommuner, der er omfattet af lov om velfærdsaftaler, skal disse regler være frisættende i forhold til velfærdsaftalens intention og ikke begrænse institutionerne udover hvad der fremgår af lovteksten.

§ 9:

I lovforslaget hedder det at Kommunalbestyrelsen efter godkendelse af Børne- og Undervisningsministeren kan beslutte, at andre fag end de i folkeskolelovens § 14 stk. 1-4 og 7 nævnte, kan indgå i folkeskolens afgangseksamen.

Vi ønsker at skolerne får lov til at eksperimentere med prøveformer, således der kan laves prøver der afspejler undervisningens tilrettelæggelse. Hvis en skole ønsker at arbejde udelukkende projektorienteret og på tværs af fag, skal der kunne laves prøveformer der afspejler dette. Vi ønsker frihed til at kunne lave prøver der afspejler undervisningen og ikke undervisning der tilrettelægges efter en bestemt prøveform (teaching to the test).

Vi hilser det desuden velkomment at vi som kommune får lov til, efter godkendelse af børne- og undervisningsministeren, at finde nye måder hvor vi kan foretage en vurdering af, hvorvidt eleverne har forudsætninger for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-mail: masz@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5688
ANCA@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 21/00601-2

3. MARTS 2021

HØRING OVER UDKAST TIL LOV OM VELFÆRDSAFTALER

Social- og Ældreministeriet har ved e-mail af 15. februar 2021 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lov om velfærdsaftaler.

Med lovforslaget vil der blive givet mulighed for, at udvalgte kommuner med visse begrænsninger kan træffe beslutning om, i hvilket omfang den omfattede lovgivning ikke skal gælde for kommunen eller de tilbud i kommunen, som kommunalbestyrelsen udpeger. I det omfang de udvalgte kommuner ikke træffer beslutning herom, finder den lovgivning, der er gældende for landets øvrige kommuner inden for de tre velfærdsområder, fortsat anvendelse.

Instituttet har følgende bemærkninger:

KOMMUNAL FASTSÆTTELSE AF REGLER PÅ ÆLDREOMRÅDET

Inden for ældreområdet foreslås det, at kommunalbestyrelsen efter den foreslåede § 11, stk. 1, fortsat skal tilbyde borgeren den hjælp, borgeren har behov for i forhold til borgerens nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne eller særlige sociale problemer, i det tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at visse bestemmelser i lov om social service helt eller delvist ikke skal gælde. Kommunalbestyrelsen skal efter samme bestemmelses stk. 2 fastsætte nærmere regler om hjælp efter stk. 1 i forhold til hjælpens art og udførelse. Det følger videre af stk. 4, at kommunalbestyrelsen skal oplyse borgeren skriftligt om, hvilken hjælp der er bevilget efter stk. 1.

Det følger videre af den foreslåede § 6, at kommunalbestyrelsens beslutning skal offentliggøres i en samlet oversigt på kommunens hjemmeside. Det følger af den foreslåede § 15, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 11, stk. 1, og efter regler udstedt i medfør af § 11, stk. 2, kan påklages til Ankestyrelsen. Det

fremgår dog af de specielle bemærkninger til § 15, at Ankestyrelsen ikke får samme mulighed for at kunne fastlægge fortolkningsbidrag ud fra bemærkningerne som den har i dag, hvilket vil gøre det vanskeligere for Ankestyrelsen at ændre afgørelser. Det forventes derfor i praksis, at Ankestyrelsen vil benytte sig af muligheden for at hjemvise i stedet.

Instituttet bemærker således, at kommunalbestyrelsens beslutning skal offentliggøres, men at det ikke fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsens fastsatte regler efter den foreslåede § 11, stk. 2, skal ledsages af en offentlig tilgængelig vejledning eller andet materiale, som nærmere præciserer og eksemplificerer, hvorledes disse regler skal forstås og anvendes i praksis.

Såfremt der ikke opstilles et sådant krav, er der efter instituttets opfattelse risiko for, at der skabes en ordning, hvor de kommunalt fastsatte regler bliver anvendt vilkårligt, og hvor det som borger bliver særdeles svært at kunne forudse og få kendskab til, hvilke rettigheder og standarder, kommunen skal sikre og leve op til. I den forbindelse skal instituttet gøre opmærksom på en undersøgelse udarbejdet af tænketanken Justitia i 2020, der viser, at borgerne i forvejen får sværere ved at identificere relevant lovgivning og gennemskue deres retsstilling inden for det socialretlige område, samt at der stilles høje krav til sagsbehandlere på grund af et omfangsrigt og hyppigt ændret regelgrundlag. Det fremgår også, at Ankestyrelsen omgør et stort antal af kommunernes afgørelser på det socialretlige område, hvor det i 2018 næsten var hver tredje klage, der blev omgjort.¹

Et krav om, at reglerne skal ledsages af fortolkningsmateriale, kan også være med til at afhjælpe den praksis om hjemvisning, som ministeriet forventer, der vil blive skabt ved Ankestyrelsen, da Ankestyrelsen således har forbedrede muligheder for at kunne fastlægge fortolkningsbidrag.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Social- og Indenrigsministeriet skriver ind i lovbemærkningerne til den foreslåede § 11, stk. 2, at kommunalbestyrelsens fastsatte regler efter bestemmelsen, skal ledsages af en offentlig tilgængelig vejledning eller lignende, der kan anvendes som fortolkningsbidrag.

¹ Justitia, Analyse: Regelkompleksitet på det socialretlige område, 2020. Tilgængelig på: <http://justitia-int.org/analyse-regelkompleksitet-paa-det-socialretlige-omraade/>.

MULIGHED FOR AT FRAVIGE KRAV I FORHOLD TIL SUNDHEDS- OG SEKSUALUNDERVISNING OG FAMILIEKUNDSKAB

Med udkastet foreslås det, at kommunalbestyrelsen efter den foreslåede § 9 vil kunne træffe beslutning om at fravige krav om, at undervisningen i folkeskolen skal indeholde de obligatoriske emner, der følger af folkeskolelovens § 7, herunder sundheds- og seksualundervisning samt familiekundskab, og at undervisningen skal tilrettelægges ud fra de fagformål, kompetencemål og færdigheds- og vidensområder, der følger af folkeskolelovens § 10 (de almindelige bemærkninger, afsnit 3.4.2.).

Instituttet bemærker, at sundheds- og seksualundervisning samt familiekundskab (SSF) på folkeskolens forskellige klassetrin er af høj væsentlighed for børn og unge. Det er vigtigt, at alle børn og unge i Danmark sikres en grundlæggende viden og mulighed for at udvikle handlekompetence i forhold til køn, krop, seksualitet, rettigheder og sundhed i grundskolen. Efter instituttets opfattelse, understøtter en mulighed for at fravige kravet om undervisning i sundheds- og seksualundervisning samt familiekundskab efter den foreslåede § 9 ikke dette.

Instituttet ønsker i den forbindelse at gøre opmærksom på en evaluering af SSF foretaget på vegne af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i 2018, der blandt andet konkluderer, at der på mange skoler mangler ledelsesmæssigt fokus på og prioritering af SSF, og at der mangler den samme fokus i mange kommunale forvaltninger, hvor der ikke prioriteres ressourcer, tilbud til skolerne og/eller kvalitetssikringstiltag. Overordnet konkluderes det, at mange skoler kun delvist lever op til de bindende kompetencemål for Sundhed og trivsel samt Køn, krop og seksualitet, og at elevernes viden og/eller kompetencer inden for disse områder indikerer, at undervisningen særligt på folkeskoler er utilstrækkelig. Eksempelvis svarede blot 23 procent af de adspurgte 9. klasseelever, at de i skolen har hørt om FN's Børnekonvention, og 36 procent af de adspurgte 7. klasseelever svarede, at de i skolen har lært om forskellige former for seksualitet.²

² Als Research ApS, Evalueringsrapport: Evaluering af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, 2019, kapitel 3.2. Tilgængelig på: <https://www.alsresearch.dk/news/257/61/18-01-19-Evaluering-af-sundheds--og-seksualundervisning-og-familiekundskab-SSF?page=news/257/61/18-01-19-Evaluering-af-sundheds--og-seksualundervisning-og-familiekundskab-SSF>.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Social- og Ældreministeriet ikke giver mulighed for, at kommunalbestyrelser efter den foreslåede § 9 kan beslutte at fravige krav om, at undervisningen i folkeskolen skal indeholde de obligatoriske emner sundheds- og seksualundervisning samt familiekundskab, og at undervisningen skal tilrettelægges ud fra de dertilhørende fagformål, kompetencemål og færdigheds- og vidensområder.

Instituttet bemærker desuden, at lovforslaget ikke indeholder en ligestillingsvurdering, selvom forslaget indeholder mulighed for at fravige regler på blandt andet dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Social- og Ældreministeriet foretager en ligestillingsvurdering af lovforslaget.

EVALUERING AF FRISÆTTELSEN AF KOMMUNERNE

Det fremgår af lovbemærkningerne, at der efter forsøgsperiodens ophør vil blive gennemført en evaluering af erfaringerne fra de syv kommuner, der indgår velfærdsaftaler med, herunder en evaluering af hvilke konsekvenser den omfattende frisættelse har haft for kvaliteten af indsatserne inden for de enkelte velfærdsområder, samt hvilke erfaringer der kan tjene som inspiration for andre kommuner. Der vil også blive gennemført en devaluering undervejs (de almindelige bemærkninger, afsnit 2).

Instituttet finder det positivt, at der foretages en devaluering og evaluering af frisættelsen af kommunerne. Instituttet anbefaler i den forbindelse, at der er særligt fokus på, om fravigelsen af regler i praksis medfører negative konsekvenser i forhold til de rettigheder, som børn, ældre og personer med handicap har, samt at ministeriet i den forbindelse inddrager relevante eksterne aktører.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Social- og Ældreministeriet i forbindelse med evalueringer af lovforslaget og velfærdsaftalerne, med inddragelse af relevante eksterne aktører, har særligt fokus på, om disse i praksis har negative konsekvenser i forhold til de rettigheder, som børn, ældre og personer med handicap har.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2020-10563.

Med venlig hilsen

Anncathrine Carl

JURIDISK RÅDGIVER

Høringssvar vedr. forslag til lov om velfærdsaftaler

Dato: 2. marts 2021

Social- og Ældreministeriet har den 15. februar 2021 sendt et udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler i høring.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

KL takker for muligheden for at afgive høringssvar. Det har ikke været muligt at behandle høringssvaret politisk inden for tidsfristen, hvorfor der tages forbehold for senere politisk behandling.

www.kl.dk
Side 1 af 3

Formålet med velfærdsaftalerne

Med forslaget til lov om velfærdsaftaler får syv udvalgte kommuner i perioden 1. maj 2021 til 30. september 2024 hjemmel til at fravige lovgivning inden for dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet.

KL bakker entydigt op om lovforslagets formål om at øge kvaliteten og nærværet i velfærden ved at lægge mere ansvar ud lokalt. Det styrker kvaliteten til gavn for den enkelte borger at flytte balancen væk fra kontrol og detailstyring og hen mod fleksibilitet, faglighed, sund fornuft og lokal ledelse.

Med den yderligere frisættelse fra lovgivning og kommunal regulering får kommunerne, de enkelte tilbud, ledere og medarbejdere større handlerum til at gentænke tilrettelæggelsen af indsatserne på de udvalgte velfærdsområder, så de i højere grad tager udgangspunkt i lokale ønsker og faglige vurderinger. KL ser derfor frem til at følge de syv kommuners arbejde over de næste tre år og se den betydning, frisættelsen får for kvaliteten i indsatserne.

KL vil samtidig understrege vigtigheden af, at intentionerne med lovforslaget kommer til at gøre sig gældende på alle kommunale velfærdsområder i alle 98 kommuner.

Det er afgørende for KL, at velfærdsaftalerne ikke bliver en 'sovepude', men at der sideløbende pågår et arbejde med at videreudvikle kvaliteten på alle tre områder for alle kommuner. Der er allerede nu flere steder, hvor det er muligt at sætte ind med mere tillid og lokal ledelse uden at afvente forsøgene.

På skoleområdet har KL fx foreslået justeringer af minimumstimetallet, reglerne for elevfordeling i folkeskolen og Fælles Mål med henblik på at afbureaukratisere området og styrke den lokale fleksibilitet. Og på dagtilbudsområdet har KL aftalt med regeringen, at der skal laves en undersøgelse af kvaliteten i danske dagtilbud.

På ældreområdet har KL ligeledes stillet en række forslag til, hvordan ældreplejen rustes bedst til fremtiden. Det gælder fx en ny, forenklet tilsynsmodel, et tættere samspil mellem visitationen og medarbejdere i driften og en mere systematisk udbredelse af faglige metoder, der understøtter sparring og refleksion i hverdagen.

Det er vigtigt, at disse og lignende forslag fortsat kan blive behandlet, imens forsøget står på.

KL vil desuden gøre opmærksom på, at der fortsat er behov for at styrke den lokale frihed på andre velfærdsområder end dagtilbudsområdet, skoleområdet og ældreområdet. Det gælder fx beskæftigelsesområdet og det specialiserede socialområde.

Tids- og procesplanen for velfærdsaftalerne

KL bakker op om regeringens intentioner med nærhedsreformen om at reducere unødvendigt bureaukrati. Derfor finder KL det også afgørende, at lovforslaget ikke pålægger kommunerne yderligere bureaukrati og administration.

Det er vigtigt, at de processer, der sættes i gang i forbindelse med velfærdsaftalerne, er præget af en høj grad af fleksibilitet. Det gælder fx kommunernes mulighed for løbende og nemt at kunne søge om frisættelse fra bestemmelser samt igangsætte og afprøve initiativer. Det er også i tråd med forsøgets hensigt om, at der lokalt skal være mulighed for afprøve løsninger og løbende gøre sig erfaringer.

Såfremt det er nødvendigt at fastlægge tidspunkter, hvor kommunerne kan søge om yderligere frisættelse, vil KL opfordre til, at den sidste mulighed for dette ikke er den 1. april 2022, jf. tidligere oversendte procesplan. Der vil med næsten to et halvt år tilbage af forsøget fortsat være behov for, at kommunerne kan gøre sig nye erfaringer i forhold til lovgivning, der begrænser de gode lokale løsninger. Det er desuden vigtigt, at en eventuel ansøgningsproces ikke bliver lang og omstændig.

KL finder det ligeledes afgørende, at den lokale gennemsigtighed i forhold til, hvilke kommunale regler de kommunale tilbud er friset fra, ikke medfører unødvendigt bureaukrati og øget centralisering. I bemærkningerne til lovforslagets § 6 fastslås det, at kommunens beslutninger efter lovens kapitel 4-6 skal fremgå af en samlet oversigt, gældende for både kommunale beslutninger og beslutninger foretaget i de enkelte tilbud. KL bemærker, at dette vil gå imod både aftalepartierne og kommunernes ønske om at lægge så meget frihed ud til de lokale tilbud som muligt. Flere af kommunerne efterspørger en tilgang, hvor man lokalt fastsætter få hegnspele, mens resten vil være op til det enkelte tilbud. Såfremt kommunerne løbende igennem forsøget skal

Dato: 2. marts 2021

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

dokumentere, hvordan de enkelte tilbud vælger at gribe det an, vil det medføre uforholdsmæssigt meget administration. Det vil endvidere betyde, at processen i højere grad vil blive centraliseret stik imod ønsket om lokal frihed og fleksibilitet.

Evaluering af forsøgene

KL ønsker at understrege vigtigheden af, at erfaringerne fra de syv kommuner bliver samlet op på en måde, så de reelt set får effekt på lovgivningen og reguleringen på dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet, når forsøget er afsluttet. Det er således afgørende allerede fra forsøgenes igangsættelse at lægge sig fast på, hvilken viden der er behov for med henblik på, at erfaringerne vil kunne indgå i tilrettelæggelsen af den fremadrettede styring af områderne. Det er i den forbindelse vigtigt, at der afsættes den fornødne tid til at drøfte forventninger, tilgange, kvalitetsforståelser og brug af data i evalueringen, inden forsøgene sættes i gang.

Det er ligeledes vigtigt, at kommunerne i god tid inden velfærdsaftalernes ophør ved, hvilke lovgivningsmæssige rammer de skal agere indenfor efterfølgende.

Kommunale opmærksomhedspunkter

Foruden de generelle bemærkninger til lovforslaget henviser KL til de konkrete bemærkninger på hhv. dagtilbudsområdet, skoleområdet og ældreområdet, som de syv velfærdskommuner fremhæver i deres respektive hørings svar.

Med venlig hilsen

Hanne Agerbak
Kontorchef, Center for Social og Sundhed

Peter Pannula Toft
Kontorchef, Børn, Unge og Folkeskole

Dato: 2. marts 2021

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Middelfart
KOMMUNE

LANGELAND
KOMMUNE

VIBORG
KOMMUNE

Til Social- og Ældreministeriet
Att. Maria Schultz, masz@sm.dk

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler

Der fremsendes hermed fælles høringssvar fra de tre kommuner, som indgår en velfærdsaftale på ældreområdet.

Dato: 1. marts 2021

Side 1 af 2

Kommunerne vil indledningsvist gerne takke for muligheden for at indgå velfærdsaftaler på ældreområdet og ser frem til samarbejdet.

Kommunerne vil gerne anerkende, at processen er blevet rykket, så velfærdsaftalen nu løber til og med september 2024. Ældreområderne i de tre kommuner er aktuelt meget optaget af Covid-19, og det vil være ærgerligt ikke at kunne give velfærdsaftalen den opmærksomhed, som den fortjener.

Der er behov for den viden, som findes hos vores medarbejdere og ledere og ikke mindst ved borgere, pårørende, ældreråd og andre interessenter. Den inddragelse kan bedst finde sted, når der igen bliver mulighed for at mødes fysisk.

For kommunerne er det væsentligt, at der bliver tale om en proces, som er præget af åbenhed og fleksibilitet, som ikke begrænses af f.eks. ansøgningsfrister og deadlines, og hvor kommunerne løbende kan komme med forslag til frisættelse fra statslige og kommunale bestemmelser samt igangsætte nye initiativer.

Kommunerne peger på følgende opmærksomhedspunkter i lovforslaget:

Ressortområder

For kommunerne er det centralt, at det er det brede og gode ældreliv, der er i fokus, i stedet for ministerielle ressortområder. F.eks. virker det ikke logisk, at hjælpemiddelområdet ikke er omfattet af velfærdsaftalen. Kommunerne er opmærksomme på, at der eventuelt kan blive mulighed for at ansøge om frisættelse på andre ressortområder. Men det virker som en relativt tung og bureaukratisk proces, frem for at lade beslutningerne ske i kommunerne – tæt på borgerne.

Negativ afgrænsning i forhold til socialområdet

Velfærdsaftalen indeholder en negativ afgrænsning i forhold til socialområdet. Denne afgrænsning vil være en udfordring i det kommende arbejde. Som eksempler kan nævnes:

- Borgere, der udover personlig og praktisk hjælp efter servicelovens §83 også modtager socialpædagogisk støtte efter §85.
- Borgere der modtager rehabiliterende (f.eks. genoptræning af senhjerneskadede) hjælp i tilbud etableret efter servicelovens §107.

- Borgere, der udover personlig og praktisk hjælp efter servicelovens §83 er bevilget handicapbil efter §114.

Den hjælp, som borgerne i eksemplerne ovenfor modtager, vil ikke være omfattet af frisættelsen, på trods af, at hjælpebehovet hovedsageligt omfatter personlig pleje og praktisk hjælp efter §83. Det kan resultere i, at borgere på ældreområdet med ensartede hjælpebehov efter §83 oplever en forskelsbehandling.

Ligeledes kan der være risiko for, at medarbejderne på ældreområdet kommer til at arbejde i flere spor, hvor frihed og handlerum begrænses i forhold til nogle borgere. Kommunerne vurderer derfor, at den negative afgrænsning ift. socialområdet vil kunne medføre øget bureaukrati og mere administration, hvilket står i modsætning til aftalens intentioner.

Forslag om aldersafgrænsning

Kommunerne anbefaler, at der i stedet for den negative afgrænsning i forhold til socialområdet fastsættes en nedre aldersgrænse for den personkreds, som er omfattet af velfærdsaftalen (eks. 65 år). I kommunerne modtager en lang række borgere under 50 år ydelser efter §83 og det virker ikke logisk, at disse borgere skal være omfattet af en velfærdsaftale på "ældreområdet". Det vil være vanskeligt at begrunde, hvorfor en 22-årig, som modtager hjælp til personlig pleje, er omfattet af velfærdsaftalen, mens en 82-årig, som modtager personlig pleje, ikke er omfattet, blot fordi sidstnævnte er bevilget en handicapbil.

Offentliggørelse af beslutninger

Kommunerne skal udarbejde en oversigt over, hvilke bestemmelser der helt eller delvis ikke skal gælde for kommunen eller særligt udpegede tilbud, som skal offentliggøres på kommunens hjemmeside. Kommunen skal desuden orientere Social- og Ældreministeriet om beslutningerne. Det fremgår ikke, hvilke krav der er til dokumentation og detaljeringniveau i denne oversigt. For kommunerne er det væsentligt, at dokumentations- og administrationsgraden så vidt muligt begrænses, så oversigten ikke udvikler sig til en erstatning for de nuværende kvalitetsstandarder.

Med venlig hilsen

Johannes Lundsfryd Jensen
Borgmester
Middelfart Kommune

Tonni Hansen
Borgmester
Langeland Kommune

Ulrik Wilbek
Borgmester
Viborg Kommune

Middelfart
KOMMUNE

HANDICAPRÅDET

Brenderup d. 27/2 2021

Hørings svar ang. Udkast til Velfærdsaftalerne 2021

Middelfart Handicapråd har haft materialet til gennemlæsning og vil spændt se, hvad Middelfart Kommune i samarbejde med os kan lave af nye løsninger på Ældreområdet, hvor der også er handicappede borgere, som vil være underlagt af de nye løsninger.

Men overordnet er vi glade for, at man har skrevet disse ting ind i arbejdet:

”De tre kommuner, Langeland Kommune, Middelfart Kommune og Viborg Kommune, kan ikke undlade at give borgerne hjælp, der modsvarer deres behov, men kommunerne kan tænke nye måder at sammensætte hjælpen på, tænke helhedsorienteret og være innovative med det klare formål, at der bliver mere plads til at imødekomme den enkelte ældres individuelle behov for hjælp.”

...

Det foreslås videre med forslaget til § 10, stk. 2, at kommunalbestyrelsen ikke kan fravige bestemmelserne nævnt i stk. 1 for så vidt angår borgere, der modtager hjælp efter servicelovens §§ 85, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 107, 108, 114 og 118. Det vil sige ydelser, der primært gives til mennesker med handicap og psykiske lidelser.

Dette skyldes, at bestemmelserne i serviceloven finder anvendelse for alle mennesker med nedsat funktionsevne uanset alder, det vil sige også på handicapområdet og for mennesker med psykiske lidelser. Da velfærdsaftalerne vedrører ældreområdet er afgrænsningen foretaget for at sikre, at borgere ikke er omfattet af velfærdsaftalerne på ældreområdet, hvis de ud over de typer af hjælp, som er omfattet af velfærdsaftalerne, tillige modtager typer af hjælp, der primært gives til mennesker med handicap og psykiske lidelser.”

Det der kan blive udfordringerne er at sikre retssikkerheden for den enkelte som modtager §83, og som enten er hjemmeboende eller bor på plejecenter. For vi har flere borgere, som modtager §83, som en kombination til deres helhedsløsning af deres hjælpebehov og som ikke altid er +65 år, men meget yngre. Disse borgere er ligeså vigtige i dette spil.

Men vi vil håbe, at man inddrager os i, hvilke tiltag man vil gøre sig og hvordan man vil sikre den enkeltes retssikkerhed bliver sikret. For der er borgere som i dag modtager §83, som ikke selv er i stand til at kunne sige, hvordan de ønsker deres hjælp skal være og de skal også sikres den gode helhedsløsning. For det er helt sikkert, at der kan lave nogle bedre måder at sikre en bedre helhed i borgernes hverdag ved at inddrage dem mere, så der kan også komme mange gode ting ud af det, håber vi.

Endvidere vil vi også lige sikre os, at §86 for disse borgere ikke går hen og bliver tilsidesat i processen. For det kan for nogle borgere over +65 år være meget risikabelt. Så det bør sikres, at dette ikke kan komme i spil i velfærdsaftalen.

På vegne af Middelfart Kommunes Handicapråd

Gitte R. Reckendorff Nielsen, formand

25.02.21

Til
Middelfart Kommune
Socialforvaltningen
v./ Socialdirektør Irene Ravn Rossavik
Rådhuset
5500 Middelfart

Høringssvar vedr. velfærdsaftalen

Ældrerådet har dags dato behandlet forslaget til lov om velfærdsaftalerne og skal udtale, at vi tager **forslaget til efterretning med en bemærkning** om, at vi finder det meget tilfredsstillende, at der udarbejdes høringssvar i samarbejde med Viborg og Langeland kommuner, underskrevet på borgmesterniveau.

Venlig hilsen
Ældrerådet
v./ Flemming Enevoldsen

Til: Lovekspeditionen (publikationer@sim.dk), Maria Schultz (masz@sim.dk)
Cc: Maria Schultz (masz@sim.dk), Elsebeth Jensen (eje@sim.dk)
Fra: RH-FP-Videncenter-for-Demens (Videncenter-for-Demens.rigshospitalet@regionh.dk)
Titel: Svar på Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler
Sendt: 24-02-2021 08:53
Bilag: 150221 Udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler.pdf; Bilag 4 Høringsbrev.pdf;

24.02.2021.

Til Social- og Ældreministeriet,

Tak for invitationen til at deltage i høring over udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler.
Sagsnr. 2020 – 10563

Høringssvaret omfatter kun ældreområdet.

Generelle bemærkninger:

Vi synes det er et godt initiativ at give enkelte kommuner frihed og muligheder for at udvikle kvaliteten af ældreplejen, finde nye innovative løsninger og nye måder at tilrettelægge tilbuddene til gavn for borgerne.

Det er godt at loven kræver at kommunen skal informere tydeligt på hjemmesiden om de områder, hvor kommunen vælger at fravige Servicelovens paragraffer samt at kommunen skal informere Social- og Ældreministeriet om det.

Vi mener det er afgørende at loven stadig kræver en individuel vurdering af borgerens behov og en skriftlig afgørelse på de tilkendte ydelser.

Vi finder det vigtigt at Styrelsen for Patientsikkerhed skal føre tilsyn med hjælp, der er fastsat i medfør af regler der er udstedt i den foreslåede lovs § 11. Ligeledes finder vi det også vigtigt at der er klageadgang over afgørelser og den tildelte hjælp.

Specifikke bemærkninger:

Vi kan være bekymrede for om der er taget særligt hensyn til mennesker med kognitive funktionsned sættelser, herunder mennesker med demens. Der bør være særlig støtte til mennesker med demens, når det drejer sig om information om lovens bestemmelser, om den enkelte kommunes fravigelse af lovens bestemmelser og om hvilke følger, det får for de tilbud kommunen vil give til borgeren med demens og dennes pårørende.

Der står i lovforslaget at formålet også er at give kommunerne mulighed for at udnytte friheden til at styrke borgernes selvbestemmelse og styrke kvaliteten og fleksibiliteten i velfærden til gavn for kommunernes ældre og deres pårørende. Der bør derfor være særlig støtte til selvbestemmelse og inddragelse af borgere med demens i planlægningen af den tilbudte hjælp, så der bliver mere plads til at imødekomme den enkelte ældres og dennes pårørendes individuelle behov for hjælp. Det er vigtigt at borgeren med demens egen stemme bliver hørt. Der bør også være særlig støtte og hjælp til at klage, hvis borgeren eller den pårørende har brug for det.

Vi kan være særligt bekymrede for, hvordan den enkelte kommune administrerer fravigelsen af § 84 tilbud om aflastning og afløsning til pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en meget vigtig støtteforanstaltning for pårørende til mennesker med demens og ved fravigelse af denne bestemmelse er det essentielt at borger og pårørende inddrages i tilrettelæggelse af dette tilbud.

Vedrørende § 14 i lovforslaget, hvor kommunen kan ansøge Sundhedsministeren om at fravige visse pligter og opgaver efter Sundhedsloven, er det yderst vigtigt at disse fravigelser ikke på nogen måde kan true borgere med demens sundhedstilstand. Borgere med demens har sværere ved at give udtryk for sundhedsproblemer og sygdomssymptomer og det kræver af kommunens medarbejdere er ekstra

opmærksomme på at observere sundhedstilstanden og gøre en ekstra indsats for at imødegå sundhedsproblemer hos denne gruppe borgere.

Der står i lovforslaget at " *De resultater og den viden, der opnås med velfærdsaftalerne, skal efterfølgende kunne anvendes som inspiration til at udvikle velfærden på de foreslåede velfærdsområder på tværs af hele landet.*" Vi kan imidlertid ikke se, hvordan kommunerne efterfølgende skal evaluere forløbet og dele resultaterne. Vi anser det for væsentligt at inddrage borgerne og de pårørende i evalueringen af forløbet og her er det essentielt at der gives støtte til borgerne med demens, så deres stemme også kan blive hørt.

Vi har ikke yderligere kommentarer.

Nationalt Videnscenter for Demens står gerne til rådighed for uddybelse af svaret og evt. spørgsmål.

Venlig hilsen

Nationalt Videnscenter for Demens

Med venlig hilsen

Tove Buk
Uddannelseskonsulent, sygeplejerske

Direkte: 35 45 81 03
Mail: tove-marie.buk@regionh.dk

Nationalt Videnscenter for Demens
Rigshospitalet – afsnit 8007
Inge Lehmanns Vej, opgang 8, stuen
(indgang via opgang 7)
2100 København Ø

Telefon: 35 45 69 22
Web: www.videnscenterfordemens.dk

Nationalt Videnscenter for Demens, Neurologisk Klinik behandler de personoplysninger, du giver os mhp. sagsbehandling af din henvendelse.

Du kan læse mere om dine rettigheder jf. Persondataforordningen på regionens hjemmeside www.regionh.dk/persondatapolitik herunder retten til at gøre indsigelse mod vores behandling og kontaktoplysninger til Region Hovedstadens databeskyttelsesrådgiver

Social- og ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendt pr. mail til masz@sm.dk

18. februar 2021

Høringssvar til lov om velfærdsaftaler – sagsnr. 2020 - 10563

Hermed skal OK-Fonden fremkomme med sin bemærkning til udkastet til lov om velfærdsaftaler. OK-Fondens bemærkninger skal ses i relationer til de dele af lovforslaget, som vedrører ældreområdet.

Indledningsvist skal det bemærkes at OK-Fonden, som privat leverandør af velfærdsydelser, påskønner regeringens ønske om at borgerne skal opleve mere nærhed og bedre omsorg og pleje, og at medarbejdere og ledere skal gives mest mulig frihed til at imødekomme den enkelte borgers behov og ønsker til, hvordan hjælpen skal tilrettelægges. I det konkrete udkast er det dog måske svært at se hvordan dette præcist skal udmøntes.

Udkastet til lovforslaget bygger på en præmis om at de nuværende regler modvirker kvalitet, faglighed og sund fornuft. Med friere regler vil kvaliteten, nærværet og fagligheden øges, og der *"vil være plads og mere arbejdsro til at lave de bedst mulige lokale løsninger tæt på de ældre og deres pårørende."* Til dette vil OK-Fonden tillade sig at bemærke, at OK-Fonden i dag, med de nuværende regler, leverer både kvalitet og stor faglighed i de kommuner, som vi leverer til. Dette sker desuden til både medarbejdere, beboere, pårørende og kommunens tilfredshed.

I det konkrete udkast foreslås at udvalgte kommuner får lov til at fravige enkelte eller flere regler i serviceloven eller i lov om friplejeboliger. Der er ikke fastsat rammer for hvad der i de enkelte kommuner skal træde i stedet. Det eneste som fremgår af udkastet, er at borgeren ikke skal stilles ringere end i dag. Det er dog svært at se hvorledes private leverandører skal stilles. OK-Fonden har dog det håb, at nuværende regler ikke erstattes med nye bureaukratiske regler, men at der derimod tænkes smidige og nyskabende løsninger.

Generelt er OK-Fonden dog positivt indstillet overfor lovforslaget og har en forventning om at det, rigtigt anvendt, vil kunne være til stor glæde og gavn, primært for borgeren.

Lovforslaget vil bl.a. åbne for, at der vil kunne afprøves nye samarbejdsformer imellem f.eks. kommuner og private leverandører. Det er noget som bør være en del af fundamentet for loven, og noget som tydeligt bør efterstræbes af de involverede kommuner. Det vil, efter OK-Fondens opfattelse, kunne øge kvaliteten markant på landets plejecentre.

Til sidst skal der nævnes en lille bekymring. OK-Fonden har den bekymring, at lovforslaget i nogle kommuner vil blive brugt til at få alle velfærdsydelser over på kommunale tilbud, og at private tilbud dermed kan "presses" ud. Det bør derfor klarere af lovforslagets bemærkninger fremgå, at lovforslaget er til for borgens velfærd øges, og at dette ikke udelukker brugen af private aktører.

Venlig hilsen

Jacob Bjørnsholm Madsen
Juridisk chefkonsulent

Til: Social- og Ældreministeriet

Høringsvar over udkast til lov om velfærdsaftaler

Vi vil fra Rebild kommune gerne indlede med at sige tak for muligheden for at deltage i velfærdsaftalerne og vores mulighed for at bidrage til arbejdet omkring udfærdigelsen af lovgivningen. Vi sætter stor pris på den unikke mulighed, vi som kommune har fået med velfærdsaftalen, til at gentænke tilrettelæggelsen af vores dagtilbud med henblik på at skabe et løft i kvaliteten for borgerne.

I Rebild Kommune har vi taget positivt imod udkastet til lovforslaget, som grundlæggende er i overensstemmelse med vores forventninger og forhåbninger til lovforslaget. Det er med glæde, at vi noterer os, at der med lovforslaget også ses positivt på eventuelle ønsker om yderligere frihedsgrader. Vi har derfor kun enkelte kommentarer og ændringsforslag.

Yderligere frihedsgrader

Som det er nævnt indledningsvis, sætter vi pris på muligheden for at ønske om yderligere frihedsgrader. Vi kunne ønske, at der ville være en større fleksibilitet i ordningen, så vi dels kunne anmode løbende og så vi dels kunne anmode senere end april 2022.

Offentliggørelses-ordning § 6

Det ligger os meget på sinde, at offentliggørelses-ordningen ikke bliver en omfattende administrativ byrde. Som der er lagt op til i udkast til lovforslaget, skal vi som kommune beskrive og offentliggøre på hjemmesiden, hvilken lovgivning vi sætter fri fra. I Rebild Kommune har vi arbejdet med en omvendt metode – i tråd med aftaleteksten om velfærdsaftalen – hvor der i stedet beskrives, hvad der fastholdes som såkaldte 'hegnspæle'. Vi ønsker tilsvarende, at kravet om offentliggørelses kommer til at vedrøre, hvilke regler der fastholdes, fremfor at skulle offentliggøre, hvad der frisættes fra.

Dagtilbudsformer §§ 19 og 21

Af lovforslaget fremgår det, at §§ 19 og 21 omkring dagtilbudsformer fastholdes som hegnspæle. Vi ønsker frisættelse fra dette af hensyn til mulighederne for at etablere mere fleksible dagtilbudsformer. Der har allerede været udtrykt konkrete ønsker i kommunen om at forsøge med alternative mellemformer. Vi håber derfor, at I vil overveje, om det kunne blive muligt at etablere andre former for dagtilbud end de, der er fastlagt i §§ 19 og 21.

Evaluerings

På side 10 i Udkast til lov om velfærdsaftaler fremgår det, at evalueringen foretages efter forsøgsperiodens ophør. Der har tidligere været lagt op til, at evalueringen skulle foretages afslutningsvis, men i god tid inden aftalens ophør, så der var god tid til at omstille sig lokalt til overgangen fra velfærdsaftale til fremadrettet lovgrundlag efter velfærdsaftalens ophør. Vi ønsker, at evalueringen tidsmæssigt placeres, så vi så vidt muligt kan have tid til at planlægge omstillingen fra under til efter velfærdsaftalen.

Børneattester

Det fremgår af Aftale om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet, at reglerne om indhentelse af børneattester i dagtilbud mv. fastholdes. Det forventer vi naturligvis fortsat er gældende, og det ønsker vi fortsat at håndhæve, men vi bemærker, at det ikke fremgår af Udkast til forslag til lov om velfærdsaftale.

Venlig hilsen

Borgmester Leon Sebbelin og Direktør Vibeke Lei Stoustrup

Social- og Ældreministeriet

Att. Maria Schulz

Sendt elektronisk til: masz@sm.dk

3. marts 2021

Svar på høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

Selveje Danmark har den 15. februar 2021 modtaget udkast til lov om velfærdsaftaler i høring. Selveje Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Generelt finder Selveje Danmark det relevant, at man forsøger at reformere de store velfærdsområder ved at give mere plads til faglighed og fjerne regler og bureaukrati.

Selveje Danmarks bemærkninger vedrører primært plejehjem og vedrører følgende emner; 1) Frit valg, 2) Klageadgang og 3) Afregningstakster

1) Frit valg

Det er essentielt, at man med frikommune forsøget ikke fratager borgerne deres mulighed for frit valg. I formålet med loven om velfærdsaftalen, står der, at man vil sikre borgernes selvbestemmelse – og den fratager man borgerne, hvis de ikke selv kan vælge, hvor de vil bo og/eller hvem der skal yde pleje. Derfor er Selveje Danmark også tilfredse med, at det ikke er en mulighed for kommunerne at afvise kommende friplejeboligleverandører.

2) Klageadgang

Når man stiller nogle aktører på et område anderledes end resten af landet – i et forsøg, så er det væsentligt at disse aktørers retsstilling er sikret – og det er de bl.a. ved klageadgang.

Som det er i dag, så kan friplejehjem klage over kommunernes afgørelser ift. takstberegning til Konkurrencestyrelsen, men det er Konkurrencestyrelsen selv, der vurderer, om styrelsen vil tage sagen op, det udhuler retssikkerheden at man som aktør på området således ikke kan vide sig sikker på overhovedet at få behandlet en klage.

Selveje Danmark vil derfor opfordre til, at man sikrer tilbuddenes retsstilling ved at de både har

mulighed for at klage og sikkerhed for at klagen vil blive behandlet f.eks. i regi af Konkurrence og Forbrugerstyrelsen.

3) Afregningstakster

Det er afgørende, at det ikke bør være muligt for kommunerne at lave ændringer i afregning af takster, som stiller eksisterende og allerede godkendte friplejehjem økonomisk svagere end før velfærdslovens ikrafttræden. Med andre ord så skal det ikke være muligt for kommunerne at ændre i de forudsætninger, som ligger til grund for etableringen af friplejehjemmet.

Selveje Danmarks medlemmer på friplejeområdet udspringer i vid udstrækning af et lokalt foreningsinitiativ, og økonomisk ligger der i civilsamfundet ikke store økonomiske resserver bag det enkelte projekt. Det vil derfor kunne være ødelæggende, hvis kommunerne gennem frikommune forsøg kan ændre i de bagvedliggende økonomiske forudsætninger.

Høringsmaterialet giver kommunerne helt eller delvist mulighed for at regler jf. §32 (afregning mv.) i lov om friplejeboliger, ikke skal gælde for kommunen eller de tilbud i kommunen, som kommunalbestyrelsen udpeger. Såfremt kommunen anvender den bestemmelse må en eventuel forringelse ikke være gældende i forhold til allerede eksisterende/godkendte friplejeboliger.

Såfremt ovennævnte giver anledning til spørgsmål stiller Selveje Danmark sig naturligvis til rådighed for en yderligere uddybning.

Med venlig hilsen

Jon Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark

Social- og Ældreministeriet
Maria Schultz
masz@sm.dk

Dato: 3. marts 2021

Hørings svar til udkast til lov om velfærdsaftaler

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar til det tilsendte udkast til lov om velfærdsaftaler.

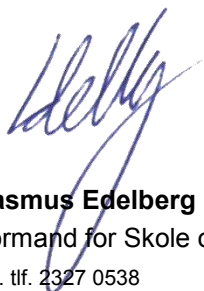
Som det fremgår af høringsbrevet, er det tanken at opsplitte lovforslaget i to selvstændige lovforslag på henholdsvis Børne- og Undervisningsministeriets område og Social- og Ældreministeriets område. På den baggrund, og da Skole og Forældres område er folkeskolen, forholder vi os i dette høringssvar alene til den del af lovforslaget, der vedrører folkeskolen.

Helt generelt hilser Skole og Forældre velfærdsaftalerne med Esbjerg og Holbæk kommuner om frikommuneforsøg på skoleområdet velkomment, og nærværende udkast til lov sætter efter Skole og Forældres opfattelse en god ramme for ordningen.

Der er en god balance mellem frisættelse til at finde nye måder at være skole på og fastholdelse af lovmæssige krav, som giver elever og forældre den nødvendige retssikkerhed.

Skole og Forældre bifalder lovforslagets præmis om, at eventuelle fravigelser fra reglerne om skolebestyrelsens sammensætning, kompetence og valg til skolebestyrelsen kun må ske, hvis det styrker skolebestyrelsens rolle og indflydelse på beslutninger af betydning for elever og forældre. Der er med de formuleringer i lovforslaget mulighed for, at forsøgene i de to kommuner kan inspirere til nye organisationsformer, som styrker engagementet i skolen.

Med venlig hilsen

Rasmus Edelberg
Formand for Skole og Forældre
Dir. tlf. 2327 0538
rae@skole-foraeldre.dk

Cecilie Harrits
Næstformand for Skole og Forældre
Dir. tlf. 2840 5030
ch@skole-foraeldre.dk

3. marts 2021

Høring over udkast til lov om velfærdsaftaler

SUFO takker for muligheden for at afgive høringssvar i forhold til lov om velfærdsaftaler.

SUFOs følgende bemærkninger vedrører udelukkende de tre kommuner - Middelfart, Viborg og Langeland - som kan fravige lovgivning på ældreområdet, da ældre borgere er målgruppen for de forebyggende hjemmebesøg.

SUFO billiger til fulde, at der laves forsøg med mindre rigide – og måske netop derfor mere borgercentrerede – måder at arbejde på i forhold til ældre mennesker. Det er en oplagt mulighed for at sætte medarbejdernes faglighed i spil samt en konstruktiv måde at tilgå og helst også forbedre velfærdsydelse og tilbud på.

Lovgivningen og deraf praksis i de forebyggende hjemmebesøg har de sidste fem år undergået betydelige forandringer. Forandringerne er sket på baggrund af større fokus på sundhedsfremme og forebyggelse og ikke på baggrund af en evaluering af tilbuddet om besøg. Der er dog ingen tvivl om netop det sundhedsfremmende og forebyggende potentiale i de forebyggende hjemmebesøg. Det er et ganske unikt tilbud, der "opererer" på den enkelte borgers præmisser.

Af denne årsag opfordrer vi kraftigt til, at evt. forandringer i forhold til hvordan ældre borgere tilbydes en forebyggende indsats som erstatning for de forebyggende hjemmebesøg i de tre kommuner dokumenteres og evalueres i forhold til de nuværende forebyggende hjemmebesøg, så det er muligt at drage læring heraf.

SUFO vil fremover følge de tre kommuners indsatser, og orientere os om, hvordan borgere i kommunerne stadig har mulighed for at få *"hjælp til bedre at udnytte egne ressourcer og bevare funktionsniveauet længst muligt"* (fra Vejledning nr. 2 til serviceloven, afsnit 2, kapitel 2).

På vegne af SUFOs bestyrelse,

Anne Dorthe Prisak
Formand

Vestre Landsret Præsidenten

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

1. marts 2021

Sendt pr. mail til masz@sm.dk

J.nr.: 21/05215-2
Sagsbehandler: Lars B Olesen

Social- og Ældreministeriet har ved brev af 15. februar 2021 (sagsnr. 2020-10563) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lov om velfærdsaftaler.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Social- og Ældreministeriet

masz@sm.dk

2. marts 2021 • PTO

Høringssvar vedrørende udkast til lov om velfærdsaftaler

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkast til lov om velfærdsaftaler.

Ældre Sagen har noteret, at det nye lovforslag har til hensigt at sætte ældreplejen mest mulig fri. Der skal således være mere frihed, tillid, faglighed og sund fornuft i ældreplejen, samt skabes plads og mere arbejdsro til at lave de bedst mulige lokale løsninger tæt på de ældre og deres pårørende. Ældre Sagen finder dette formål prisværdigt.

Ældre Sagen anerkender endvidere til fulde behovet for forandringer i den kommunale ældrepleje. Den rigide regnearksstyring med minuttyranni, ydelseskataloger og andre fremmedgørende tiltag har i alt for mange år fjernet fokus fra det centrale i ældreplejen: Den enkelte svækkede ældres behov og livskvalitet. Der er behov for en lovgivning, som sikrer, at alle med behov for hjælp sikres dette med afsæt i deres anerkendte behov og ud fra en samlet livssituation.

Vi kan i Ældre Sagen på den baggrund fuldt ud tilslutte os behovet for en frisætning af ældreplejen. Relationerne og selvbestemmelse skal styrkes i dagligdagen, og der skal skabes bedre rammer for samarbejdet med pårørende, civilsamfund og andre.

Stor er derfor vores undren, når vi ser på det konkrete forslag til lov om velfærdsaftaler. Forslaget indebærer, at stort set alle rettigheder for svækkede ældre i serviceloven ophæves. Lige fra modtagelse af hjemmehjælp til garanti for at kunne få en plejehjemsplads, når man er visiteret. Disse rettigheder skal ikke længere gælde for svækkede ældre i de tre forsøgskommuner. Det er meget svært at se, hvordan dette skal være med til, at borgerne skal opleve mere nærhed og bedre omsorg og pleje, samt at medarbejdere og ledere skal gives mest mulig frihed til at imødekomme den enkelte borgers behov og ønsker til, hvordan hjælpen skal tilrettelægges, som det skrives i lovforslaget.

Man kan spørge sig selv, hvorfor det eksempelvis er nødvendigt at fjerne kommunernes forpligtigelse til at tilbyde aflastning og afløsning (jf. § 84) for at udvikle velfærden og skabe større kvalitet og nærvær. Det samme spørgsmål kan man stille, når der ses på ophævelsen af bestemmelser vedrørende genoptræning, forebyggende hjemmebesøg og andre områder, hvor man ved lovforslaget fjerner kommunernes forpligtigelse til at tilbyde denne form for hjælp. Hvor er den reelle frisættelse af det kommunale frontpersonale, som er ønsket med lovgivningen, i disse tiltag?!

Det er urimeligt, at behovet for en nærhedsreform fører til en ophævelse af stort set alle rettigheder indenfor Lov om Social Service, når den egentlige årsag til de mange problemer

indenfor ældreplejen skal findes i den måde, kommunerne i dag styrer området og de alt for knappe ressourcer, der er til rådighed i hverdagen. Minuttyranni, regnearksstyring, stramme visitationskriterier, ringe kvalitetsstandarder og dårlig bemanning har ikke rod i forkert lovgivning. Det er snarere et spørgsmål om, hvordan denne lovgivning har været forvaltet i kommunerne.

Der er allerede i dag hjemmel i lovgivningen til at frisætte frontpersonalet fra den megen fejlstyring, som ovenstående er et udtryk for. Kommunerne kan sagtens indenfor eksisterende lovgivning gøre op med bureaukrati og unødige regler, hvilket vil kunne give langt mere plads til fagligheden i det daglige arbejde indenfor ældreplejen.

Ældre Sagen vil dog samtidig anerkende, at der indenfor dele af lovgivningen omkring ældreplejen kan være behov for regelsanering for at undgå unødigt bureaukrati og rigide styringsparadigmer, som den såkaldte BUM-model er et eksempel på.

Men i stedet for at fjerne den enkelte hjemmehjælpsmodtagers ret til at vælge mellem flere udbydere, bør der ses på andre former for offentlige og private innovationspartnerskaber, som fortsat kan sikre den enkelte hjemmehjælpsmodtager muligheden for at vælge mellem forskellige udbydere og samtidig kan gøre op med den omstridte BUM-model. Hvorfor fjerne retten til det frie valg, når mere end hver tredje i dag gør brug af det og er glade for det?

Ældre Sagen finder det positivt, at lovforslaget stiller krav om, at alle afgørelser skal være skriftlige. Det stiller dog nogle krav til de kommunale medarbejderes bevidsthed om, hvornår en beslutning er en afgørelse, herunder at kommunens medarbejdere er bevidste om, at en afvisning om at yde hjælp er en afgørelse, som skal meddeles skriftligt og med en begrundelse for afvisningen samt med klagevejledning. Dermed er det efter Ældre Sagens opfattelse ikke tilstrækkeligt at det i lovforslagets § 11, stk. 4 anføres, at afgørelser skal være skriftlige. Det bør samtidig fremgå, at de skriftlige afgørelser skal leve op til begrundelseskravene i forvaltningsloven som en garanti for afgørelsernes rigtighed.

Ældre Sagen bifalder endvidere, at der er indført klagemulighed med lovforslagets § 15. Muligheden for at klage og dermed få efterprøvet kommunens afgørelser er helt afgørende for borgernes retssikkerhed. Det fremgår dog af lovforslaget, at der ikke er klageadgang med hensyn til hele den række af bestemmelser, som fremgår af lovforslagets § 10, stk. 1., ligesom de udvalgte kommuner får et friere skøn end i dag, hvilket betyder, at Ankestyrelsen ikke får samme mulighed for at kunne fastlægge fortolkningsbidrag ud fra bemærkningerne i serviceloven. Ældre Sagen finder, at lovforslaget dermed tilsidesætter borgernes retssikkerhed ganske betydeligt, da Ankestyrelsens reelle mulighed for at efterprøve kommunens afgørelse kan blive sat ud af kraft. Som lovforslaget er udformet, er det uklart, hvordan man med klageadgangen vil sikre borgernes rettigheder. Vi opfordrer derfor til, at der opstilles nogle klare krav til prøvelsen i Ankestyrelsen. Der bør forinden lovens forhandling i Folketinget komme en afklaring af, hvordan prøvelsen rent faktisk kan foregå i Ankestyrelsen, herunder hvordan der kan stilles krav om, at Ankestyrelsens prøvelse kan tage udgangspunkt i øvrig praksis.

I lovforslagets § 6 angives det, at kommunens beslutninger efter lov om velfærdsaftaler skal offentliggøres i en samlet oversigt på kommunens hjemmeside af hensyn til borgernes mulighed for at sikre sig kendskab til, hvilke regler der gælder i kommunen. De berørte kommuner er dermed frit stillet med hensyn til yderligere offentliggørelse i lokale dagblade m.v. Ældre Sagen skal i denne forbindelse påpege, at en stor andel af de ældre borgere ikke er digitale og dermed ikke orienterer sig på hjemmesider. Der bør derfor stilles krav om, at de berørte kommuner samtidig med offentliggørelse på

hjemmesiden sørger for at offentliggøre de lokale regler i lokale dagblade eller lignende, så det sikres, at personer uden adgang til internettet kan opnå kendskab til lokale regler og serviceniveauer på lige fod med andre.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør